

GORENJSKI GLAS

CENA 4.50 din — LETO XLIII — št. 1.

Kranj, petek, 5. januarja 1990

stran 8

stran 11 S šolstvom smo dovolj eksperimentirali

stran 5

Bognar, zotlar in kovač - za dober komat

Devize naprodaj

Trdi dinar

Novega dinara se je prijela že kopica imen: markovičke, kodin (konvertibilni dinar), trdi dinar (za razliko od dosedanjega mehkega) itd. Uradno bomo morali zapisovali K din, svoje zdravje pa bo seveda najbolje pokazal, ko mu bomo spet preprosto rekli dinar.

Ozdravitev dinarja je vsekakor prvi, najpomembnejši korak k ozdravitvi gospodarstva in financ, njegova konvertibilnost je bila tako presenetljiva, da celo slovenska vlada, kakor pred kratkim na razgovoru v gorenjski gospodarski zbornici priznal podpredsednik Janez Bohorič, ni vedela, kaj se pripravlja v največji tajnosti, odpovedali so vsi informacijski kanali. Lahko si torej mislimo, kakšen šok so doživeli preprodajalci deviz, saj je K dinar dobesedno pometel s črnim trgom, prvi podatki govore, da so banke po objavi konvertibilnosti dinarja odkupile že za pol milijarde dolarjev deviz. Nikakor pa ne smemo zanemariti čisto psiholoških učinkov, saj so konec moreče inflacije ljudje sprejeli z olajšanjem, naj si to priznajo ali bolje, bolje rečeno, naj žalujejo za dosedanjim veriženjem s čeki in sorodnimi malverzacijami ali ne. Navsezadnjene razvrednotenje denarja doživljamo kot razvrednotenje našega dela in življenja, kot prezir do vsega,

kar ustvarimo, ki smo ga občutili toliko bolj, če smo se podali čez mejo v dežele s trdno valuto.

Seveda pa konvertibilni dinar ni nikakršno darilo Dedka Mraza, res je njegov pri učinek pomirajoč, nikakor pa to ni darilo, saj se bomo kaj kmalu srečali s trdo stvarnostjo in občutili, kaj nam je odnesel, zato bo kar prav, da mu rečemo trdi, namesto trdni dinar.

Bo jugoslovanska gospodarska reforma uspela? Napovedi so seveda zelo tvegane, čeprav upanje vlivajo korenite spremembe vzhodnega sveta, ki že dokazuje, da je to proces, ki ga nihče ne more več ustaviti. V mislih imamo seveda dejstvo, da je v tesni navezi s politično in popustiti bodo morale zavore, ki nas pehajo v preteklost, pri tem pa je tržno usmerjeno gospodarstvo lahko v pomoč, veselimo se torej vsake njegove lastovke. Ne le v Zagrebu, tudi v Kranju je bilo včeraj moč opaziti prvo, pri Merkurju so cene znižali za 20 odstotkov, za skoraj 80 odstotkov blaga, zamrznjena je le črna metalurgija. Seveda pa bo veliko težje razbiti psihozo nabiranja cen "do daske" kot pa proglašiti konvertibilni dinar, resnična ozdravitev je običajno počasna.

M. Volčjak

Novi časi, novi običaji, bi lahko rekli za prve dni novega leta. V trgovinah so se pojavile cene v novih konvertibilnih dinarjih, ki so zmedle potrošnike. V bankah so ljudje prvega dne še zamančali na nov denar, z legalno menjavo deviz so sramežljivo začeli popoldne. Naftni monopolist Petrol je z novim letom ukinil poslovanje s čeki. V trgovinah se vrste inventure, kjer novim cenam ne odpisujejo le ničel, pač pa jim doračunavajo tudi novi davek za JLA. - Foto: G. Šnik

Franc Bajt Kraigherjev nagrajenec

Ljubljana, 4. januarja - Med letošnjimi Kraigherjevimi nagrajenji je z Gorenjske Franc Bajt, direktor LIP-a Bled, ki ga uspešno vodi že petnajsto leto.

Kraigherjeve nagrade so najvišje slovensko priznanje za gospodarstvenike. Letos so jo namenili tudi Francu Bajtu, ki je LIP-u zvest že od vsega začetka, saj se je v tovarni zaposil leta 1954, direktor obrata v Bohinjski Bistrici je postal leta 1964, glavni direktor LIP-a pa leta 1975. LIP je danes v kakovostnem vrhu slovenske lesne industrije, kar se najbolje odraža v izvozu, Franc Bajt pa priznan lesarski strokovnjak in eden najuspešnejših direktorjev v slovenski lesni industriji.

Prosvetno društvo Sorica odkupuje del Groharjeve hiše

Selška podjetja dajo glavnino

Škofja Loka, 4. januarja - Prosvetno društvo Sorica namerava odkupiti del Groharjeve rojstne hiše od zasebnega lastnika in v njem urediti Groharjevo spominsko zbirko, preseliti etnografsko zbirko, knjižnico, urediti atelje, prodajalno spominov, čipk, voščilnic in drugega, kar prihaja izpod rok Soričanov in bi bilo obiskovalcem tega kraja zanimivo. Za odkup in obnovo hiše društvo potrebuje v dinarski vrednosti 40 tisoč mark.

Glavnino denarja, kot smo zvedeli na prednovodelni seji škofjeloškega izvršnega sveta, ki je pravni kupec dela Groharjeve hiše, je pripravljeno zbrati selško gospodarstvo. Okvirni dogovor s štirimi podjetji, ki pa v "zameno" želijo urejen kletni prostor za reprezentančne potrebe (podpis po godb s poslovнимi partnerji ipd.), je že sklenjen. Notretinski delež je še pred iztekom starega leta obljudila plačati tudi republiška kulturna skupnost, s čimer so Soričani ujeli tako rekoč zadnji vlak, saj po novem letu kulturne skupnosti ni več.

Razen teh dveh glavnih financerjev odkupa Groharjeve hiše namerava prosvetno društvo Sorica zbrati nekaj denarja še s prodajo nalepk po osnovnih šolah in z občinsko pomočjo.

Slovenska kmečka zveza

Ustanovitev podružnice za Radovljico

Radovljica, 3. januarja - Iniciativni odbor Slovenske kmečke zveze za Radovljico vabi kmetske strokovnjake in somišljenike na ustanovni občni zbor podružnice za območje radovljiske občine. Zbor bo jutri, v soboto, ob 15.30 v avli osnovne šole F.S. Finžgar v Lescah. Po kulturnem programu, v katerem bodo nastopili Rado Kokalj, Tine Benedičič in Koledniki, bo predsednik Slovenske kmečke zveze, kmet Ivan Oman, poročal o delu in nalogah zveze. Na zboru bodo izvolili upravni odbor podružnice in delegate za občni zbor Slovenske kmečke zveze, razpravljali pa bodo tudi o kmetijskih problemih in o pripravah na prve svobodne volitve.

C. Z.

Drugačne položnice

Kranj, 4. decembra — Na pošti smo prepisali navodilo, kako moramo po novem izpolnjevati položnice oziroma nakaznice. V takih dokumentih se namreč od 1. januarja vse zneski vpišuje z decimalnimi številkami.

Decimalke pomenijo pare, pri čemer uporabljamo decimalno vejico. Če je treba na primer znesek na položnici ali nakaznici napisati z besedo, zapisemo z njo samo znesek v dinarih. Pare je treba zapisati v obliki ulomka (npr. 60/100). Se pred tem je pare treba zaokrožiti na 10 par, in sicer po naslednjem načelu: 25,44 din je 25,40 in 25,66 din je 25,70 din, itn.

Vrtec dražji »le« za polovico

Starše predšolskih otrok je vznemirila vest, da so bodo vrtci januarja podražili kar za 120 odstotkov. Tolikšna podražitev velja za nekatere vrtce v Ljubljani, na Gorenjskem pa očitno ne bodo postavili tako oderuških cen.

V Kranju se bodo oskrbnine podražile za 50 odstotkov, nam je povedala ravnateljica Michaela Renko, in sicer z januarjem. Tolikšno povečanje cen so sicer predvideli že decembra, vendar so položnice za decembra že izdali, zato so tokrat predlagali, naj bi cene ne poravnali in naj bi nove veljale s 1. januarjem 1990. Od tedaj je polna cena za vrtec 604 dinarje, za jasli znaša 596,90 dinarja, za otroke med 2 in 3 leti 538,70, za otroke od 3 do 7 let pa 447,10 dinarjev.

Na Jesenicah so se že decembra v odborih odločili, da cene vrtcev povečajo za 50 odstotkov. Tako zdaj polna cena za jasli znaša 596,90 dinarja, za otroke med 2 in 3 leti 538,70, za otroke od 3 do 7 let pa 447,10 dinarjev.

Tudi v Radovljici so ekonomsko ceno povečali za polovico. Polna cena za jasli po tej podražitvi znaša 497 dinarjev, za vrtec pa 365 dinarjev.

V Škofji Loki še ne vedo, koliko bodo podražili oskrbnine. Kot pravi ravnateljica Olga Bandelj, bi za normalno pokrivanje stroškov skorajda morali podražiti za priporočenih 120 odstotkov, toda za starše bi bil tak skok prekrot. Na delavskem svetu v sredo se bodo v loških vrtcih o tem dokončno dogovorili.

Tudi v Tržiču so se zgledovali po drugih na Gorenjskem. Oskrbnino v vrtcih so povečali za 60 odstotkov, kolikor so se decembra dvignili življenjski stroški. Tako zdaj polna cena za jasli znaša 618 dinarjev, za vrtec pa 425 dinarjev. Če jih bodo življenjski stroški preveč davili, bodo februarja primorani v novo podražitev.

D. Ž.

V nedeljo

Slovesno v Dražgošah

Dražgoše, 4. januarja - V nedeljo, 7. januarja, bodo na sprednu 33. spominske prireditve Po stezah partizanske Jelovice v počastitev škofjeloškega občinskega praznika in v spomin na 48. obletnico boja v Dražgošah. Opoldne bo pri spomeniku v Dražgošah proslava, na kateri bo govoril predsednik organizacijskega odbora za dražgoške prireditve Janez Luhina, tu pa bodo sklenjeni številni pohodi, ki bodo tega dne organizirani v Dražgoše. V nedeljo bosta tudi dve športni tekmovanja: ob 8. uri bo v Kropi start ekipa ZSMS in ZRVS, ki bodo tekli do Dražgoš, ob 8. uri pa bo v Dražgošah začetek tekmovanja patrolj teritorialne obrambe Slovenije. Najboljšim v obeh tekmovanjih bodo pokale in kolajne podelili na slovensosti pri spomeniku. Organizatorji priporočajo, da pridejo v Dražgoše peš in praznični dan izkoristite za uživanje v hoji in naravi. Več o dražgoških prireditvah na športni strani.

J. K.

Konec tega tedna

Dva slaloma v Kranjski gori

Kranjska gora, 4. januarja - Po nekaj odpovedanih tekmah za svetovni pokal v alpskem smučanju zaradi pomanjkanja snega bosta konec tedna končno v Kranjski gori dve slalomski tekmi za svetovni pokal. Jutri, v soboto, 6. januarja, bo slalom, ki bi moral biti 17. decembra v Madonni di Campiglio, v nedeljo, 7. januarja, pa bo kranjskogorski slalom za Pokal Vitranc. Oba dneva se bo prva vožnja začela ob 10.15, druga pa ob 13. uri. Kranjskogorski organizatorji imajo za tekmi vse pripravljeno. Proga bo zdržala, umetnega snega je dovolj in tako bi le huda odjuga z deževjem ovirala normalno izvedbo tekem.

J. K.

SLOVENIJATURIST
Ne, pojrite z nami!

Tudi v Kranju na
Koroški cesti 29
informacije - vozovnice
- izleti in potovanja
- počitnice in smučanja
- skupinski izleti za
kolektive, klube,
društva in šole
kličite:
064-21-946

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Polžji maraton

Tekli smo ga lani in vse kaže, da ga bomo nadaljevali tudi letos, vprašanje pa je, kdaj bomo, če bomo sploh kdaj, prispeli do cilja. Če bomo, potem bomo temeljito obtolčeni, poškodovani in do kraja izmognani. Takšna je sicer cena izhoda iz krize, ki bi bila lahko veliko ugodnejša, če bi Jugoslavija zmogla razuma in izkoristila prednosti, čeprav minimalne, pri političnem sistemu, pa tudi gospodarstvu, seveda v primerjavi z državami realnega socializma. Te sanse pa žal izkoristili nismo.

Američani, pa ne samo oni, so nam v zadnjem mesecu nekajkrat v obraz povedali, da pri reformah tečemo polžji maraton in da nas države, ki se še oklicujejo za socialistične, prehitljajo. Mi se, tako se je ponovilo tudi med nedavnim obiskom ameriških kongresnikov, nepreprečljivo izmotavamo, da smo to, kar počne socialistična bratovščina, že zdavnaj storili in to za nas ni nič novega, da pa spremjamno tudi politični sistem po merilih demokratičnega sveta. Za večino za demokratično Jugoslavijo zainteresiranih tujcev, tega pa menda ne smeli početi samo zaradi njih, ampak predvsem zaradi nas, ki živimo v tej državi, je to smešno, saj ne more biti govora o jugoslovenski demokraciji, če se resneje rojeva le v Sloveniji in Srbiji, pa negregledno tudi drugje, v enem delu Jugoslavije pa je strankarstvo vključno s pravico drugačnega mišljenja bogokletno. Politična demokracija je celotno pojem in ne more biti zožen le na politiko ali na gospodarstvo, ampak mora biti demokratično celotno življenje neke državne skupnosti. Prav Američani pa so pred dnevi jasno povedali, da bi se usoda Jugoslavije kravno končala, če ne bo prav te demokracije, učinkovite federacije in vzporedne suverenosti ter enakopravnosti republik, o kakršniki posebni avtonomij pokrajin pa ta hip ne moremo govoriti, saj gre le za dva dodatna glasova ali glasove v organih federacije.

Polžja reforma političnega sistema nas mora skrbeti. Na zadnji seji zveznega cekaja se je tehnica sicer nagnila v prid političnega pluralizma oziroma strankarstva, takšna je tudi deklaracija, ki jo ceka predloga v sprejem republiškim partijam in zveznemu kongresu ZK, vendar to še ni garant za dvignjen zastor demokratičnemu političnemu sistemu. Oblasti je slast, za to oblastjo je marsikaj skritega in ko ostane brez zaščite, se lahko počake kaj grdega. Dogodki v Evropi pa so v primerih Honnecerja in Ceausescu razkrili tudi to plat monopola. Tudi zato smo reformni polži, ki se hočemo sliniti vsem in spremnijati stvari tako, da se v vsebinu ne bi nič spremenilo.

Novo na Bledu

Špecerija odprla sodobno samopostrežnico

Bled, 3. januarja - Špecerija Bled je pred novim letom odprla v novem trgovsko-turističnem centru na Bledu 350 kvadratnih metrov veliko samopostrežno trgovino, ki je med najusodobnejše opredeljenimi na Gorenjskem. Naložba jo je stala nekaj več kot 1,8 milijona nemških mark. Špecerija namerava letos posodobiti trgovino pri avtobusni postaji v Radovljici, sicer pa je v zadnjih letih prenovila, kupila ali na novo zgradila trgovine na Lancovem, v Zasipu, Ljubnem, v Zapužah in v Leskah.

C. Z.

Ducat darovalcev invalidni mladini

Kamnik, januarja - Dobrodelna akcija, ki jo je decembra na pobudo gojencev Zavoda za usposabljanje invalidne mladine iz Kamnika, začel sloviti dobrotnik Ivan Kramberger, je deležna prvih odmevov. Krambergerjevemu zgledu je sledilo še deset darovalcev, eden od njih je tudi kamniška delovna organizacija Svit, sicer pa se odzivajo zlasti zasebnik iz te občine. Spodbudno vsoto začetnega kapitala, ki ga bodo gojeni izkoristili za nakup dragih ortopedskih pripomočkov, je prispeval Ivan Kramberger, ki je iz svoje torbe tokrat potegnil 6900 dinarjev. Na računu pa se je doslej nabralo 9300 dinarjev. Vsem darovalcem so se v zavodu iskreno zahvalili, radošarni pa je še vedno odprt tamkajšnji žiro račun: 50140-697-53804 (Zavod za usposabljanje invalidne mladine Kamnik).

D. Ž.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenic, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Štefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košnjev (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraj in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Seedej (razvedrično, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl Žlebir (socialna politika, Tržič), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kulturna), Franc Perdan in Gorazd Šink (fotografija), Igo Pokorn (oblikovanje), Mirjana Draksler in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijade 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Nezaposlenih je vedno več

Pomoč za prekvalifikacijo delavcev

Jesenice, 4. januarja - Železarna Jesenice, Iskra Unitel na Blejski Dobravi, Elim in Kovin so dobili iz sklada pomoč za prekvalifikacijo delavcev, saj so napovedali spremembo proizvodnih programov. Letos bo v jeseniški občini iskalo delo približno 590 delavcev.

V jeseniški občini zaskrbljeno ugotavlja, da ni novih delovnih mest in da je v izredno težkem likvidnostnem položaju jeseniška železarna kot največja delovna organizacija v občini. V letošnjem letu zato ne bo domala nikakršnih možnosti za nove zaposlitve na novih delovnih mestih, nasprotno - pričakujejo izrazito znižanje zaposlenosti.

Že v minulem letu se je povprečna zaposlenost v občini

precej znižala v primerjavi z letom prej. V osmih mesecih v povprečju za 428 delavcev, visoko znižanje pa beleži predvsem industrija, kjer je bila zaposlenost nižja kar za 4,6 odstotka ali 243 delavcev.

Kam torej tudi s 590 delavci, ki bodo po podatkih Zavoda za zaposlovanje iz Kranja letos iskali delo v jeseniški občini? Iz šol bo prišlo 360 delavcev, na uradu za brezposelne bo prijavljenih 135 delavcev, iz takoj imenovanega »selitvenega prirasta« pa bi se po oceni letos zaposlilo 95 delavcev. De-

lovne organizacije so sicer za lani napovedale, da bodo zaposle okoli tisoč delavcev in pravnikov ali kar za 37 odstotkov več kot leto prej, vendar je šlo večinoma za razna nadomeščanja, zaposlitve za določen čas, ki so lahko zelo kratke in zaposlitve s krajšim delovnim časom.

Lani so jeseniške delovne organizacije napovedale, da bodo imeli 300 delavcev preveč. Od tega naj bi 80 delavcev prekvalificirali in prerazporedili v lastnih delovnih organizacijah, okoli 190 pa naj bi se jih prezaposlilo izven firm, 25 delavcev pa bi ostalo na cesti. Ko so razreševali problematiko presežkov delavcev, so zaprosili za sodelovanje Zavod za zaposlovanje. Do lanskega novembra

je tako skupnost za zaposlovanje sofinancirala - iz sklada, ki je ustanovljena pri Zvezi skupnosti za zaposlovanje v Ljubljani - prekvalifikacijo delavcev v jeseniški Železarni (za 525 delavcev), v Kovinu (za 96 delavcev), v Iskri Unitel na Blejski Dobravi (za 86 delavcev) in v Elimu (za 57 delavcev). V vseh teh delovnih organizacijah so predvideli spremembo proizvodnih programov.

Na Gorenjskem in v jeseniški občini je vedno več brezposelnih. Septembra je bilo prijavljeno 470 nezaposlenih, kar je za 23 odstotkov več kot leta 1988. Vendar pa je zanimivo, da je na Gorenjskem odstotek nezaposlenih še višji kot v jeseniški občini.

D. Sedej

Andreja Golčmana razrešili članstva v izvršnem svetu

Kršitve odlokov in malomaren odnos do ustavnega sodišča

Radovljica, 28. decembra - Zbori radovljiske občinske skupščine so na zadnji lanski seji razrešili Andreja Golčmana, direktorja Zavoda za planiranje in urejanje prostora, članstva v občinskem izvršnem svetu. Posebna komisija, v kateri bodo predstavnik izvršnega sveta, republiške urbanistične inšpekcie in republiškega komiteja za varstvo okolja in urejanje prostora, bo strokovno ocenila njegovo dosedanje delo, predvsem posledice primerov neodgovornega in nepravilnega ravnanja.

Delegati radovljiske občinske skupščine, urbanistični inšpektorji in drugi so že nekaj časa opozarjali na nepravilnosti pri prostorskem urejanju, na samovoljne odločitve upravnega organa in celo na kršitve zakonov, odlokov in drugih predpisov. Sodu je izbilo dno na novembrski seji skupščine, na kateri so delegati na predlog

predsedstva skupščine sklenili, da mora izvršni svet ugotoviti odgovornost za kršitve odlokov o zazidnih načrtih za obrtno cono Lisice in za del Zasipa; predsedstvu skupščine pa so dali nalogu, da na podlagi poročila izvršnega sveta presodi, ali so ukrepi primerni, in da v primeru, če niso, predlaga zborom glasovanje o zaupnici iz-

Predsedstva skupščine sklenili, da mora izvršni svet ugotoviti odgovornost za kršitve odlokov o zazidnih načrtih za obrtno cono Lisice in za del Zasipa; predsedstvu skupščine pa so dali nalogu, da na podlagi poročila izvršnega sveta presodi, ali so ukrepi primerni, in da v primeru, če niso, predlaga zborom glasovanje o zaupnici iz-

vršnega sveta ali posameznih članov. Izvršni svet je ugotovil, da je Andrej Golčman odgovoren za kršitve odlokov in za izdajanje lokacijskih dovoljenj v nasprotju z zakonodajo pa tudi za neustrezen (malomaren) odnos do Ustavnega sodišča SR Slovenije. Čeprav so bili sodnički tolerantni in so večkrat opozorili na obveznost radovljiske občine do ustavnega sodišča, pa Andrej Golčman kljub obljubam in dogovorom ni poskrbel, da bi pravočasno prejel zahtevane materiale, potrebne za presojo v ustavnih sporih.

Andrej Golčman je v pismu, ki so ga delegati dobili pred začetkom seje, sicer pojasnil prostorsko problematiko in z njeno povezano odgovornosti; predsedstvo skupščine pa je ugotovilo, da so nekatere trditve sporne in celo neresnične.

C. Zaplotnik

Po različnih stališčih in glasovanju

Kmečka zveza samostojno na volitve

Kranj, 3. januarja - Upravni odbor Slovenske kmečke zveze se je na nedavnem sestanku v Šentjurju pri Celju odločil, da kmečka zveza deluje kot opozicija v političnem okviru Demosa (Demokratične opozicije Slovenije), da pa se zaradi stanovskega značaja organizacije formalno ne vključi v Demos. Kmečka zveza bo na volitvah za družbenopolitični zbor republiške skupščine nastopila s samostojno listo, za zbor združenega dela in za zbor občin pa bo podprla najboljšega kandidata opozicije.

O tem, ali naj se kmečka zveza tudi formalno vključi v Demos ali ne, so bila različna mnenja že na seji izvršnega odbora. Predsednik Ivan Oman se je zavzemal za to, da se kmečka zveza povezuje z vsemi opozicijskimi skupinami, da pa formalno ne vstopi v Demos, dr. Franc Zagožen pa je zastopal mnenje, da se mora zveza tudi formalno vključiti v združeno opozicijo. Ker so bila tudi na seji upravnega odbora, ki je bila konec decembra v Šentjurju pri Celju, o tem različna mnenja in je bilo približno enako zagovornikov Omana in Zagoženovega predloga, so nazadnje o obeh možnostih tajno glasovali. Od 36 članov upravnega odbora, kolikor jih je bilo na seji, se je za Omana možnost izreklo 20 članov, za Zagoženovo pa 16.

Ko je bil znani izid glasovanja in opredelitev, da se kmečka zveza vsaj formalno ne bo vključila v Demos, sta dr. Franc Zagožen in Ivan Pučnik dejala, da je bila z odločitvijo upravnega odbora storjena velika politična napaka in da zradi tega ne moreta več sodelo-

Ker so se po seji upravnega odbora pojavila različna namigovanja o vlogi kmečke zveze v slovenskem političnem prostoru, sta Slovenska kmečka zveza in Zveza slovenske kmečke mladine sprejeli izjavo, v kateri ponovno poudarjata, da sta zvezi opozicija obstoječemu sistemu. "Z ustanovitvijo Demosa se je na slovenskem političnem prizorišču jasno začrpal program, ki zahteva popolne politične in gospodarske spremembe. Ob Demusu pa priznavamo avtonomno alternativno pozicijo tudi drugim organizacijam ali delom teh organizacij. Zato smo prepričani, da je za demokracijo v Sloveniji potreben skupen blok in nastop proti dogmatizmu in sprenevedanju," so med drugim zapisali v izjavo.

vati v izvršnem odboru. Po precej burni in deloma čustveno obarvani razpravi je upravni odbor sklenil, da bo o njunem odstopu razpravljal na naslednji seji.

Med preteklostjo in prihodnostjo

Gorenjska (kranjska) opozicija se je decembra dokončno prebila iz anonimnosti. Socialdemokrati so ustanovili regijsko in kranjsko organizacijo, (Požarnikovi) demokrati odbor za občino Kranj, obrtniki Slovensko obrtniško stranko (SOS) za Gorenjsko in za občino Kranj... Čeprav je bilo na vseh ustanovnih zborih (skupščinah) tudi nekaj čustveno obarvanih razprav in politično kulturo skreganih poskusov izražanja protikomunističnega gneva, pa so zbori vendarle minili v ustvarjalnem vzdusu. Na vseh je bilo sicer slišati (za nekatere greko) resnico, da je komunistična partija s svojo "avantgardno jasnovladnostjo" in sklicevanjem na marksistično ideologijo ustvarila pogoje za sedanjo družbeno in gospodarsko krizo in da je zato tudi najbolj odgovorna za nastali položaj v državi, vendar je bilo na vseh veliko govora tudi o sedanjosti in prihodnosti, predvsem o tem, kako ustvariti pravno državo, kako zagotoviti spoštovanje temeljnih človekovih pravic in državljanških svoboščin, kako ohraniti in povečati narodno bogastvo, kaj storiti, da bo politika izgubila slabo ime...

Besede, da je treba partijo povedati naravnost, kar ji gre, da pa morajo biti programi opozicijskih strank predvsem pozitivni, z odgovori na konkretna vprašanja, ki zadevajo sedanjo prihodnost, so zadosten dokaz, da opozicija ni družbeno nevarna skupina, ampak koristen sogovornik in nadzornik, ki zdaj, ko je še brez možnosti formalnega vplivanja, sili oblastnike k razmišljaju in bolj preudarnemu ravnanju, sicer pa ne skriva ambicij, da se želi vključiti v boj za oblast. Organiziranje opozicije pa ima še eno dobro stran: na politično prizorišče (ponovno) stopajo izobraženci, ki jih je negativna kadrovská selekcija potisnila na družbeno obrobo. Ljudje, ki so raje pustili politiko, ki da bi potepotali nekatera civilizacijska načela in osebno prepričanje. Kdo je, denimo, bolj natančno spremjal ustanovni zbor kranjskega odbora Slovenske demokratske zveze, se je lahko prepričal, da so prevladovali izobraženci in da je izvršni odbor kadrovsko (intelektualno) tako močan, da se lahko pred njim skrije marsikatero vodstvo občinske družbenopolitične organizacije.

Novo leto, nov denar, nove navade

Kranj, 3. januarja - Nemirna osemdeseta leta so minila, zakoračili smo v prve dni preudarnejših devetdesetih. Toda prvega delovnega dne novega leta ni bilo videti, da bo kaj pametnejše, saj je bilo čutiti predvsem zmedo zaradi novega denarja, novih cen, novih običajev iz slovitega, zadnje dni lanskega leta napovedanega Markovičevega programa.

Konvertibilnih dinarjev je imela kranjska SDK v sredo premalo, da bi zadostila potrebam bank.

Z novim letom smo dobili nov denar, ki so ga nekateri krstili za »markovičke«, tisti zaupljivejši pa ga imenujejo konvertibilni dinar. Vse manj vrednemu denarju je odvzel štiri ničle, spet nam je vrnil pare in po novem se dinarska valuta spet začenja z enoto ena kot v večini civiliziranega sveta, in ne morda z deset ali sto kot naš nedavno veljavni inflacijski dinar. Novih bankovcev konvertibilnega denarja žal še nismo videli, razen takrat, ko jih je predsednik Yu-vlade zmagovalno kazal z gorniškega odra, našemu fotoreporterju pa so ga pokazali tudi v trezorju kranjske SDK. Prvega delovnega dne novega leta namreč ta ustanova še ni mogla dati novega denarja v obtok, ker ga ji je Narodna banka Slovenije poslala komaj toliko, da bi z njim zadostili dnevne potrebe ene bančne poslovalnice.

Miran Dolenc, šef blagajne v SDK, nam tudi še ni vedel povedati, kdaj bo novi denar prišel v obtok. Sicer pa ob novem veljajo tudi stari denar s četo ničel, in sicer do konca leta 1991. Resda bodo nekaterim bankovcem še pred iztekom tega roka odvzeli veljavno, tako denimo stotak in petstotak (100 in 500 dinarjev) nista več plačilno sredstvo. Od ponedeljka naprej ga lahko imetniki zamenjajo na SDK. Najmanjši stari veljavni denar je zdaj 1000 dinarjev, ki bo izgubil veljavno ob letošnjem polletju, z njim pa tudi bankovec za 5000 dinarjev.

Dve leti sta nam torej dani, da se zlagona navadimo novih števil. Toda na četkah morajo že stati nove, če hočemo, da nam bodo izplačali naš denar, pa čeravno ga bomo dobili še v stari, z ničlami obteženi valuti. Tudi cene so že nove. Neumorni trgovci so jih nalepili že med tako kratkimi prazniki, ponekod pa inventur še zdaj niso zaključili. Ko smo 3. januarja pokukali v eno od prodajal kranjske Planike, so imele prodajalke opraviti ne le z za štiri mesta krajšimi številkami, pač pa tudi s priračunavanjem novega, 3-odstotnega davka za JLA. Cenam se to bistveno ne pozna, pravijo. In koliko je po novem vredna obutev? Najcenejši so copati iz blaga, ki veljajo 30 konvertibilnih dinar-

jev, najdražji pa uvoženi ženski škornji, 2041 dinarjev. Hribovske čevlje se dobi za 1107 dinarjev, navadnejše ženske škornje tudi za 971 in otroške gumijaste škornje za 69 dinarjev. Če bodo te cene vsaj nekaj časa veljale, trgovci ne bodo negodovali kot v minulih letih, ko so z vsako novo pošiljko leplili tudi nove cene.

Nekateri pa vendarle negodujejo, ker jih je novo leto doletelo docela brez navodil. Tako je bil **Franc Prudič**, upravnik Doma na Krvavcu, s šopom čekov v rokah malce negotov, ali je s plačilnim sredstvom, ki mu ponekod odvzemajo veljavno, vse v redu. Sicer pa smo ga za orientacijo vprašali, koliko v njihovi hiši velja skodelica kave. Dobite jo le za tri dinarje, pivo za 20, v dvo-postenjini sobi pa lahko prenočite za 300 dinarjev. Kje so že milijoni in milijarde!

Medtem ko ves razviti svet posluje s čeki in kreditnimi karticami, se pri nas že od zadnjih dni lanskega leta hudujemo na Petrol, ki je objavil, da z novim letom čekov ne bo več sprejemal. Njegov razlog je

preobilica administriranja, ki ga trgovcem nalagajo novi predpisi v poslovanju s čeki, za kar menda Petrol nima dovolj kadra.

Tako nam je povedal tudi poslovodja ene od kranjskih črpalk **Marjan Rezelj**, kjer so imeli do zadnjega dne lanskega leta ogromno prometa s čeki. Preden so še po starem enostavnejšem sistemu vse obračunala in izpolnili obrazce, je minilo več ur, po novem pa bi za dnevni čekovni izkupiček potrebovali vse popoldne, je zatrdil Marjan Rezelj in dodal, da med strankami ni bilo veliko hude krvi zaradi izključnega poslovanja z gotovino, večina pa jih je za to potezo vedela že od praznikov sem, ko je javnost na vse pretege zmerjala Petrol in druge jugoslovanske naftarje z monopolisti. Na SDK pa so nam v zvezi s tem povedali, da v hišo na rovaš Petrola spet priteka veliko več gotovine.

Pred prazniki so nam obljudili, da bomo za konvertibilne dinarje pri vseh banknih deviznih okencih dobili tujo valuto. V poslovalnici Ljubljanske banke pri Globusu to 3. januarja še ni bilo mogoče. Navodilo imamo, da danes še ne menjavamo, je bil edini odgovor, ki smo ga uspeli dobiti od tamkajšnje uslužbenke. V Ljubljani je bilo to že mogoče, kot smo videli na TV, vendar je imela banka več prodajalcev kot kupcev deviz.

Sicer pa ljudje vedo povedati, da tudi trgovci onkrat meje ne vihajo več nosu nad dinarjem. Kot smo slišali od znancev, je bilo prve dni novega leta v Avstriji že mogoče kupovati za dinarje, in to celo v Celovcu. Se dinarju spet vrača veljava? No, svojstveno priznanje je naši valuti priznala tudi skupina kriminalcev, ki je pred prazniki razpečevala ponarejene dinarje. So že pod ključem, banke in SDK pa so poleg že tako številnih navodil zaradi novega denarja dobili še tista, kako naj prepoznavajo falsifikate.

Ljudje so ob novostih, ki jih prinaša leto 1990, kar malo zmedeni. Lep čas bo potreben, da se bodo prilagodili, zlasti starejši, ki so doživeli že nekaj reform in denominacij dinarja. Sicer pa je med ljudmi večidel čutiti nepopravljivi optimizem. Tu-

di **Biserka Cyran-ski**, ki dela v kranjskih sindikatih, je glede prihodnosti vedro razpoložena:

»Verjamem programu vlade in konvertibilnosti dinarja, čeprav bomo najbrž zaradi novih ukrepov sprva težko živel. Od zamrznjenih plač bržkone ne bo ostalo veliko dinarjev, da bi uradno kupovali devize, toda dana nam je vsaj možnost, doslej pa smo prekupčevalcem preveč preplačevali tujo valuto. Sicer pa se moramo najprej privaditi na novo, ostalo bo prinesel čas.«

D. Z. Žlebir
Foto: G. Šinik

Kmetje kmetom

Katastrofno neurje nad Brezami in Svetino je 19. avgusta 89 močno opustošilo dolino Kozarice. Posledice 3 m visokega vodnega vala, ki je uničeval stanovanjske hiše, gospodarska poslopja, mostove in odnašal živino, so bile občutne tudi na poplavljениh poljih. Opustošenje je bilo grozno!

Med prvimi so se nas spomnili kmetje s Primorskega in Gorenjske. Na ponudbo kmeta Toneta je Kmečka zveza Naklo na Gorenjskem zbrala pri svojih članih-kmetih denarno pomoci za nas oškodovane kmete po neurju v vasi Vodruž pri Sentjurju. Zbrani denar v znesku 1115 milijonov din so nam prijetljivi iz Naklega prinesli direktno na dom in ga razdelili vsakemu prizadetemu kmetu na roko. Dobilo ga je 25 najbolj prizadetih. Najmanjši znesek je bil 3,7 milijona din, največji pa 19 milijonov din, odvisno od točkovnika po ocenitvi škode.

Ganjeni v spoznanju, kako v sili spozaš prijatelja, se iskreno Zahvaljujemo vsem kmetom darovalcem za izdatno pomoci, in vsem, ki so kakor koli pomagali v humani akciji, želimo srečno in zdravo ter uspešno 1990 leto!

Hvaležni kmetje iz Vodruža

Skupščina SR Slovenije je dne 27. decembra 1989 na sejah Zbora združenega dela, Zbora občin in Družbenopolitičnega zbora ob obravnavi zakona o volitvah v skupščine na podlagi 257. člena poslovnika Skupščine SR Slovenije sprejela na slednje

PRIPOROČILO

Skupščina SR Slovenije meni, da so sredstva javnega obveščanja dolžna omogočiti enakopravno predstavitev posameznih kandidatov in list kandidatov.

Skupščina priporoča predstavnikom političnih organizacij, ki bodo vložile kandidatne liste, predstavnikom list kandidatov in predstavnikom sredstev javnega obveščanja, da po razpisu volitev skupno oblikujejo dogovor o načinu javne predstavitev posameznih kandidatov in list kandidatov.

Predsednik Miran Potrč

Izjava za javnost

Skupščina občine Kranj je na svoji zadnji seji 27. 12. 1989 imenovala občinsko volilno komisijo. S tem je bilo opravljeno prvo dejanje volilne procedure. Če naj volitve sodimo po tem prvem dejanju, potem postopek imenovanja in sestava komisije milo rečeno vzbujata sum v poštene namene oblasti.

V delegatskem gradivu je marsik z zanimanjem iskal material za to točko, saj so volitve pač središčno dogajanje že danes, še bolj pa bodo to v naslednjih mesecih. Občinsko delegatsko glasilo Kranjčan pa ni prineslo nič o tej točki dnevnega reda.

Delegati skupščine so na samem zasedanju dobili »na klop« močno razširjen dnevni red, ki je v 17. točki predvideval tudi imenovanje občinske volilne komisije. O predlaganih kandidatih so bili delegati obveščeni med zasedanjem skupščine. Kaj vse delegati po (nenamereno?) obsežnem dnevnem redu pripravljeni potrditi, je verjetno vsem jasno. Zato ne preseneča, da je bila občinska volilna komisija v predlagani sestavi tudi imenovana.

Presenetljiv (sporen) pa je postopek imenovanja, ki je bil opravljen brez kakršnekoli javne razprave in v (za legitimnost) močno vprašljivih okoliščinah (predpraznično razpoloženje, obsežen dnevni red).

S takim postopkom so bistveno kršene tudi določbe Statuta občine Kranj in Poslovničke Skupščine občine Kranj, ki se nanašajo na javnost dela in obveščanje delegatov.

Predstavnike demokratične opozicije pa je presenetila predvsem sestava občinske volilne komisije. Izmed desetih predlaganih je vsaj osem kandidatov članov Zveze komunistov. Ker je za vsako od petih mest v komisiji predlagan tudi namestnik, je lahko zasedba celo povsem enobarvana. Namen je jasen: morebitno vplivanje na volilni rezultat je pač možno izvajati tam, kjer ima javnost dostop preko »pravilno« imenovanih predstavnikov.

DEMOS – združena opozicija Kranja je zato pri predsedniku OS Kranj vložil zahtevo za razveljavitev sklepa o imenovanju občinske volilne komisije. Predlagamo, naj se nova občinska volilna komisija oblikuje iz enakega števila, predstavnikov oblasti in opozicije.

Visoke besede o prvih poštenih volitvah pri nas smo v DEMOSU vzeli zares. Zahajevamo pa, da jih tako razumejo tudi drugi. Le tako bo novi skupščini zagotovljena ne samo legalnost, temveč tudi legitimnost.

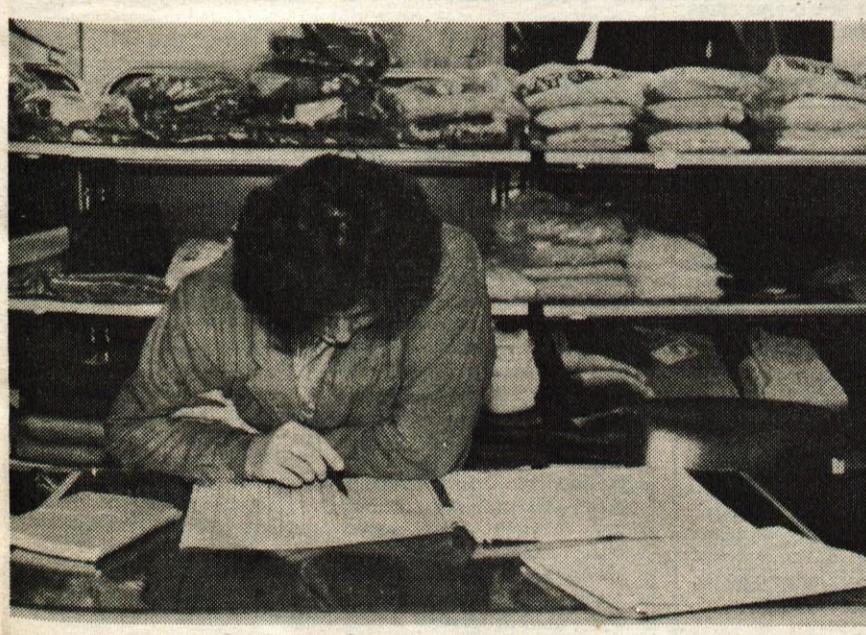
Za DEMOS – združeno opozicijo Kranja

Leon Petrevič in Andrej Šter, SDZ Kranj

Dragi prijatelji!

Preko časopisov in ostalih medijev ste že bili seznanjeni o ustanovitvi in delovanju DEMOS-Demokratične opozicije Slovenije v Škofji Loki. Česar pa še ne veste, vam bomo predstavili na javni tribuni »Opozicija se predstavlja«, ki bo v torek, 9. 1. 1990, ob 18.00 uri v dvorani škofjeloškega srednjegoskega centra. Janez Janša, Spomenka Hribar, Alenka P. Lauko in Ivan Oman bodo spregovorili o spomladanskih volitvah, DEMOS-ovem programu, demokraciji, narodni spravi in vsem tistem, kar boste želeli vedeti. Vabilo za srečanje z opozicijo je namenjeno vsej demokratični javnosti. Posebno vabilo pa je namenjeno vsem tistim, ki so s konkretnimi dejavnimi že dokazali podporo opoziciji.

DEMOS Škofja Loka

Nov denar, nove cene, novi davki...

Skupni program - Ko so se 1981. leta na območju mesta Škofje Loke odločili, da ustanovijo štiri krajevne skupnosti in sicer Kamnitnik, Škofja Loka-Mesto, Stara Loka-Podlubnik in Traška, so se hkrati dogovorili, da bodo v programu imeli tudi nekatere skupne akcije za celotno območje. Za uresničevanje takšnega skupnega investicijskega programa imajo še danes tudi tako imenovanega skupnega koordinatorja. Za uresničevanje dogovorjenega programa pa združujejo vsako leto tudi denar; in sicer od vseh sredstev nameniti vsaka krajevna skupnost 65 odstotkov, ostali denar pa porabijo v krajevnih skupnostih za svoje (individualne) programe. Praviloma ima vsako leto pri uresničevanju skupnega investicijskega programa prednost večja investicija v eni od krajevnih skupnosti. Med rednimi skupnimi akcijami pa je že vsa leta v tem srednjoročnem obdobju obnova Grajskega zidu. Le-ta, kot so ugotavljali med pogovorom pred nedavnim skupnim praznovanjem krajevnega praznika ob koncu minulega leta, ne poteka sicer najbolje, vendar pa vseeno obnovijo vsako leto nekaj metrov starega grajskega zidu. - A. Ž.

Programi in izkušnje

Leto, ki se je pravkar končalo, ni bilo le predzadnje v tem srednjoročnem programskega obdobja. Kar za lepo večino krajevnih skupnosti na Gorenjskem je bilo eno najbolj dinamičnih, saj so marsikje nadaljevali že leto poprej začete večje in težje programske akcije tega srednjoročnega obdobja. Ponekod pa so z njimi tudi začeli in jih nameravajo tudi uresničiti.

Za start v novo leto, ki je hkrati tudi zadnje iz tega srednjoročnega obdobja, pa ta trenutek še kako velja: najprej temeljita ocena. Cestnih in komunalnih skupnosti, v katerih so se krajevne skupnosti sodelovali in prispevki ter delom krajancov soocale in spopadale pri uresničevanju sprejetih programov, ni več. Prostor dogovarjanja so zdaj postali odbori oziroma občinski organi. In kako ob takšni spremembni zastaviti to leto? Najslabše v tem trenutku bi bilo negotovo čakanje s pomisleki v krajevnih skupnostih, ali se načrtovanega za leto sploh velja lotiti ali ne. Ob sicer novi in drugačni organiziranosti in hkrati obliki dogovarjanja in odločanja namreč ne bi smeli pozabiti, da še vedno veljajo na začetku tega srednjoročnega obdobja sprejeti (nespremenjeni) programi, da dragocene izkušnje zadnjih let ne gre kar zavreči in se drugače, z iskanjem novih načinov lotevati uresničevanja želja ter reševanja problemov.

Velja pravilo, da je ob programih in izkušnjah v krajevnih skupnostih ob štartu v novo leto še vedno najbolj pomembna skupna volja in odločitev vseh; ki bo uresničljiva ob že uveljavljeni širši podpori.

A. Žalar

Silvestrovanje za 500 tisoč dinarjev

Kranj - Društvo upokojencev Kranj je zadnji dan v letu priredilo v prostorih društva v Kranju prijetno, veselo in nenačnje tudi poceni silvestrovanje - za 500 tisoč dinarjev. Ob pesmi, harmoniki in svečah so praznovali do zgodnjih jutrišnjih ur. Igrala sta Lojze in Franc in tudi zaplesali so. Pa tudi ubranega petja in slovenskih narodnih pesmi (posebno pa je bila pesem Pozdrav upokojencem) ni manjkalo na silvestrovaju v Tomšičevi ulici v Kranju. (ip)

Le še streljaj do Koprivnika - V krajevni skupnosti Srednja vas v Bohinju je v naselju Podjelje zadnja tri leta potekala velika akcija za ureditev ceste Jereka-Podjelje. V krajevni skupnosti so poleg občinske cestno komunalne skupnosti v pomoč še nekaterih vsa leta namenjali precejšnja sredstva za to cesto. Največ pa so seveda prispevali z delom in denarjem krajani Podjelja, ki so med drugimi naredili več tisoč delovnih ur. Lani so cesto uredili vse do Zgornjega Podjelja. Tako je zdaj ostal le še streljaj oziroma slab kilometr do sosednje krajevne skupnosti oziroma naselja Koprivnik. Ob tem, ko nameravajo v krajevni skupnosti Srednja vas v naselju Podjelje letos urediti pot do kmetije Soklič, pa se bodo lotili tudi priprav, da bi uredili cestno povezavo do Zgornjega Podjelja do Koprivnika. Pravijo, da bi bila ta cesta zaradi zemljišč na tem območju in tudi zaradi razvoja turizma velikega gospodarskega pomena. Zato upajo, da bodo program podprt tudi v občini. Na sliki: od Jereke pa vse do Zgornjega Podjelja je zdaj že urejena asfaltirana cesta. - A. Ž.

ureja ANDREJ ŽALAR

Ob prazniku krajevne skupnosti Log

Leto v znamenju telefonije

Log, 4. januarja - Spomin na prve žrtve Poljanske vstaje so v krajevni skupnosti Log v škofjeloški občini konec minulega leta ob krajevnem prazniku proslavili tradicionalno. V krajevni skupnosti so že prej imeli srečanje z nad 65 let starimi krajani, 23. decembra pa so pripravili tudi vsakoletni pohod na Valterski vrh. Obe prireditvi, če ju tako imenujemo, sta bili predvsem tradicionalni okvir vsakoletnega praznika. Drugače, predvsem delovno, pa so simbolizirali letošnji krajevni praznik nekateri rezultati iz uresničevanja programa, ki so si ga za leto 1989 zastavili v krajevni skupnosti.

Bilo je to leto v znamenju telefonije. Na veliko akcijo so se v krajevni skupnosti skupaj s sosednjimi v dolini pripravljali že nekaj časa. Tako so na primer že dve leti prej začeli zbirati denar in nabavljati material. Prava akcija, ko so se naročniki na terenu lotili izgradnje novega telefonskega omrežja, pa se je začela aprila letos.

"Pa vendar telefonija lani ni bila edina zadeva pri uresničevanju programa," pravi predsednik sveta krajevne skupnosti Stane Demšar. "Krajani so z delno pomočjo krajevne skupnosti na primer obnovili 800 metrov vodo-voda v Spodnjem Logu. Za tri km-tejte oziroma pet domačij je bil to, glede na to, da imajo zdaj tudi požarno vodo, sorazmerno velik zalogaj. Na Zgornjem Logu je bilo

na podoben način asfaltirane okrog 200 metrov ceste za tri hiše. Pri obeh akcijah so krajani prispevali kar dve tretjini v denarju, eno tretjino pa Oskis. Mislim, da velja takšen način finančiranja oziroma uresničevanja programov v krajevnih skupnosti v občini obdržati tudi v prihodnje, ko, kot vemo, samoupravnih interesnih skupnosti ne bo več. V vseh teh letih se je namreč pokazalo, da se v krajevnih skupnostih vsak na podlagi takšnih ali drugačnih kriterijev vložen dinar za uresničitev nekega programa nekajkrat oplemeniti oziroma obogati."

Glavna akcija pa je bila, kot rečeno, lani telefonija. 140 naročnikov imajo trenutno na seznamu gradbenega odbora in sleherni bodoči imetnik telefona je moral prispevati z delom po 100 ur, dva drogovna

ZŠAM Kranj

Sodelovanje in novi prostori

Kranj, decembra - Združenje šoferjev in avtomehanikov Kranj, ki obstaja in deluje že od 1952. leta, je po rušitvi objektov ob sedanjem kranjski Gimnaziji dobilo v najem nove prostore. Združenje v zadnjih letih uspešno uresničuje sprejete programe, že nekaj časa pa beležijo tudi nenehno naraščanje članstva.

9. Danes ima Združenje šoferjev in avtomehanikov Kranj okrog 700 članov v kranjski občini. To so predvsem poklicni šoferji in avtomehaniki oziroma upravljalci gozdne in kmetijske mehanizacije ter avtoelektričarji. Nekaj pa je med njimi tudi že upokojenih poklicnih živovnikov.

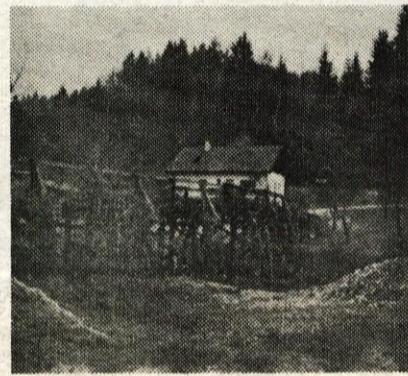
Od marca lani je predsednik združenja Tone Ropret, ki je zaposlen v kranjskem Cestnem podjetju. "Ena glavnih nalog našega združenja je sodelovanje s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Z njim in prav tako z dobrim sodelovanjem z avtomotivno društvo oziroma AMD Kranj med letom organiziramo različne oblike preverjanja znanja v delovnih organizacijah in v šolah. Našim članom, ki so po 70. letu starosti častni člani in so zato tudi oproščeni redne letne članarine (ta je tudi je glavni vir za delo in obstanek združenja), pa nudimo tudi brezplačno pravno pomoč. Ob tem, da se redno seznanjamo s predpisi in z novostmi, je to pravzaprav edina "ugodnost" za naše člane. Imeli pa bomo predvidoma februarja (po januarski konferenci) tudi šoferski ples..."

Letošnji program, ki naj bi ga ta mesec potrdila tudi konferanca, temelji predvsem na še tesnejšem sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, na organizaciji kolesarskih izpitov po šolah in preventivnih tehničnih pregledov, pravnih pomoči ter seznanjanju z vsemi posebnostmi in novostmi na področju varnosti prometa... "Zdaj, ko imamo prostor pri Merkurju na Kolodvorski 2 v Kranju, kjer imamo vsako sredo od 15. do 17. ure uradne ure (in tudi telefon 26-333), me delo ne skrbim. Nasproti, prepričan sem, da bomo tudi letoski program s sodelovanjem uspešno uresničevali. Vsem članom pa želim ob tej priložnosti Srečno in čimbolj varno leto 1990."

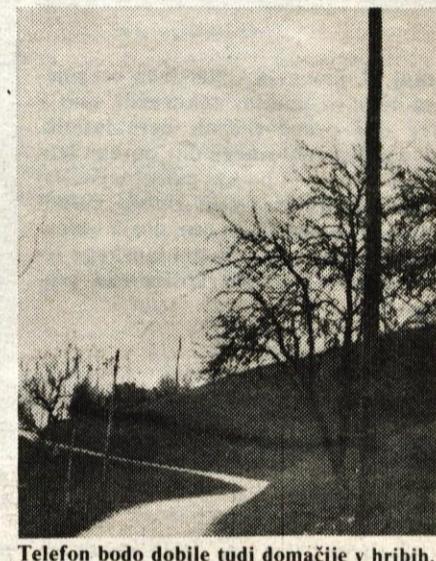
A. Žalar

Nova grafična mapa

Bled - Nova grafična mapa je naslov prijetnega in kultiviranega dela, ki ga je za novo leto pripravila Galerija Mozaik iz Alimirinega gradu Grimšče pri Bledu. Avtor šestih grafik v sitotisku (odtisnjene so v večbarvnom ročnem tisku) je Stane Žerko. Vsaka od map predstavlja motive Bleda, Vrbe, mlina ob Kolpi, Štanjel, Strunj in Ljubljano. Mape, v omejeni nakladi, so primerno in lepo darilo, ogledate pa si jih lahko in tudi kupite v Galeriji Mozaik v Alimirinem gradu Grimšče na Rečici pri Bledu. (ij)

Ob veliki telefonski akciji pa tudi nekatera druge, manjše niso zastale. Trenutno se pripravljajo tudi na sanacijo mostu v Logu...

Telefon bodo dobile tudi domačije v hribih. Zato pa je bilo treba lani postaviti kar 400 drogov...

mo danes celotno akcijo praktično 90-odstotno končano. Čaka nas namreč le še razvod ob končnih omari do priključkov in, čeprav je ta trenutek napovedovanje lahko tudi precej nevhvaležno, si bomo prizadevali, da bodo telefoni na celotnem območju krajevne skupnosti (tudi v najbolj oddaljenih domačijah v hribih) zazvonili še pred letošnjimi letnimi dopusti oziroma do poletja."

Lepšega praznika si v krajevni skupnosti ob koncu minulega leta, čeprav so v srednjoročnem programu še nekateri načrte, ki so zaradi telefonije malce zastale, niso niti mogli želeti. Po nekajletnih pripravah tako zdaj že kar zagotovo lahko ugotovijo, da se bo letos dosedanjima dve mači telefonskima priključkom na območju celotne krajevne skupnosti, kjer je 170 gospodinjstev oziroma nekaj manj kot 600 krajancov, pridružilo še 140 novih. To pa pomeni praktično telefon v vsaki hiši v krajevni skupnosti Log.

A. Žalar

KRATKE Z GORENJSKE

60-letnica IGD Sava

Kranj - Jutri, sobota, bodo gasilci Industrijskega gasilskega društva Sava v Kranju v okviru 70-letnice obstajanja tovarne Sava proslavili tudi svoj jubilej. Pred 60 leti je bilo namreč v takratni tovarni, ki je obratovala v današnji Gregorčičevi ulici 8, na mestu, kjer so skladšča Merkurja, ustavljeno tudi gasilsko društvo. Ob ustanovitvi so imeli takratni gasilci le nekaj cevi in ročne gasilne aparate na najbolj nevarnih mestih v tovarni. Že 1939. leta pa so dobili motorno črpalko in dodatno gasilsko opremo. Z leti so se potem gasilci v Savi modernizirali in nenehno usposobljali za varstvo in ukrepanje ob požarih. Takšni, dobro usposobljeni so tudi zdaj. Jubilej bodo proslavili jutri ob 18. uri v dvorani kina Center v Kranju.

Priznanja za krvodajalce

Trstenik - Predzadnjo soboto, 23. decembra, je krajevna organizacija Rdečega križa v krajevni skupnosti Trstenik v kranjski občini pripravila srečanje s člani in krvodajalcji, slednjim pa so podelili tudi priznanja. Za 15 krat darovano krije dobit priznanje Franc Zaletel, za 10 krat Tone Javornik in Franc Dolenc, za 5 krat pa Marija Lavtar. Občinski odbor je na proslavi podelil priznanje tudi krajevni organizaci Rdečega križa, ki je zadnja leta vedno med prvimi pri uresničevanju programa. Ob pomoči krajevne skupnosti je na srečanju v programu nastopili tudi moški pevski zbor s Trstenika, na citre pa je igral Andrej Zupan. Vsem članom in krvodajalcem v krajevni skupnosti Trstenik odbor, katerega predsednik je Peter Stare, želi srečno in zdravo leto 1990.

Priprave na občne zbore

Radovljica - Po dogovoru na občinskem svetu zveze sindikatov Radovljica bodo v vseh osnovnih organizacijah sindikata v občini najkasneje do 31. januarja letos opravili občne zbore. Povsod bodo potekali v znamenju priprav na kongres slovenskih sindikatov, ki bo marca letos. Razpravljalci bodo tudi o novi organizirnosti sindikata v podjetjih, panog in v občini. Razen volitev članov vodstev osnovnih organizacij in delegatov za skupščino občinske sindikalne organizacije pa bodo evidentirali tudi možne člane in predsednika občinske organizacije in za republike ter zvezne organe. Kar pa zadeva občinsko organizacijo, je za zdaj poudarjena predvsem njena servisna vloga. V občini ocenjujejo, da bo v prehodnem obdobju, dokler ne vzpostavljen in dokončno uveljavljen panožni princip organiziranja, potreben večino nalog izvesti prek občinske sindikalne organizacije. Radovljški sindikat pa naj bi prevzel skrb tudi za nekatere regijske obore; med drugim na primer za turizem in komunalno. (jr)

70 let kranjske Save

Tudi Sava dolgo ne bi več zdržala

Kranj, 28. decembra - "V zadnjih treh mesecih se je likvidnost izrazito poslabšala, zlasti zaradi slabe izterjave dolgov kupcev, približno polovico inflacije nismo več mogli prenesti nanje, večina stroškov sledi inflaciji, prodaja pa se opoteka, če bi se takšne razmere nadaljevale še tri mesece, bi se tudi Sava znašla tam, kjer so že tisti, ki ustavljajo proizvodnjo," je na časnikarski konferenci ob koncu leta dejal Franc Balanč, finančni direktor kranjske tovarne Sava.

Kranjska Sava v zadnjih letih sodi med finančno trdne tovarne, ki pa jo je v zadnjih mesecih notranja finančna nedisciplina krepko načela. Njihovi kupci so namreč vse slabši plačniki, pri čemer v Savi pravijo, da bistvenih razlik med republikami vendarle ni, saj imajo tudi med slovenskimi kupci velike dolžnike. "Naše terjatve do kupcev znašajo že 1.500 milijard dinarjev, kar predstavlja dvomesečno rešljajico, 20 odstotkov oziroma 300 milijard dinarjev pa v tem znesku predstavlja že obresti. Dobaviteljem smo prej blago redno plačevali, zdaj pa smo dolžni 400 milijard dinarjev, vendar pa lahko vidite, da je razlika med obveznostmi in terjatvami zelo velika," je dejal Slavko Koren, direktor prodaje v Savi. (Zneski še niso zapisani v konvertibilnih dinarjev op.p.)

V prodajni službi se ubadajo tudi iz terjavo

Pri tolkšnem obsegu terjatev do kupcev so seveda morali sprejeti ukrepe za njihovo zmanjšanje in v izterjavo se je vključila tudi prodajna služba, kar že daje rezultate, saj se saldo izterjav trenutno vsaj poslabšuje ne. Kupce so razvrstili v tri skupine, v prvi so dobri, v drugi so kupci, pri katerih je potreben plačilo zavarovati z akceptnim nalogom, v tretji pa so tisti, ki svojih obveznosti ne poravnajo oziroma ne poravnajo pravočasno. "Pri kupcih iz tretje skupine se odločamo sproti, od primera do primera, manjšim se je seveda moč lažje odpovedati, težko pa velikim, če bi se jim dosledno, bi moral obseg proizvodnje zmanjšati za 30 odstotkov," je dejal finančni direktor Franc Balanč.

Seveda to predstavlja nenehno grožnjo, če se bodo težave njihovih velikih kupcev še povečale, se bo to odrazilo na obseg proizvodnje v Savi. V primerjavi z jesenjško Železarno, ki je zaradi podobnih težav proizvodnjo začasno ustavila, ima Sava prednost zaradi lastne prodajne mreže, komercialisti na terenu razmere resnično najbolje poznajo in poskušajo na kar

najbolj razumen način nove dobave pogovarjati s plačilom dolgov.

Povečali proizvodnjo in izvoz

Sava je ena redkih tovarn v svoji panogi, ki je v letu 1989 povečala fizični obseg proizvodnje, porasla je za dobrih 5 odstotkov. Uresničili so tudi prodajne cilje, izvoz so povečali za 12 odstotkov, uvoz še nekoliko bolj. Med cilje v letu 1990 pa so zapisali od 3 do 4 odstotno povečanje fizičnega obsega proizvodnje in skoraj 10 odstotno povečanje izvoza ter nekoliko manjši uvoz, s čimer bi bil spet manjši od izvoza. Nemara nizanje odstotkov še vedno daje občutek, kako pomembne so tone, vendar po besedah Vinka Perčiča, direktorja računovodstva, niso več, saj proizvodnjo vse bolj prilagajajo tržnim razmeram in poleti so tako denimo zmanjšali proizvodnjo velepnevmatike.

Zaposlenost vztrajno zmanjšujejo

Zaposlitvena vrata v Savi že nekaj časa niso več tako široko odprta, kakor so bila včasih, zlasti za delavce iz drugih republik. Zdaj praktično novih priseljencev ne zaposlujejo več, le tiste, ki so že v Kranju in zapuste drugo podjetje, približno 300 delavcev letno se tako prezaposli.

V enajstih mesecih leta 1989 so zaposlenost zmanjšali za 2,5 odstotka, število delavcev se je zmanjšalo za 199. Leto prej pa so število zaposlenih zmanjšali za 100 delavcev. Zaposlenost nameravajo še zmanjšati. Delavski svet je že sprejel merila za kadrovske presežke, po katerih bodo določali, kdo je presežek, ki ga ne bodo nadomeščali več, pomembno besedo pri tem bodo imeli neposredni vodje. Že doslej so imeli nekaj predčasnih upokojitev, pri razreševanju kadrovskih presežkov pa so bili doslej sorazmerno najbolj uspešni v Savini tovarni na Ptiju.

Tovarna Sava je stara 70 let

"Sedanja organiziranost je prehodna, saj želimo imeti več podjetij s finančno nadgradnjo, oblika še ni popolnoma jasna. Zadržani smo, ker želimo vključiti tuge partnerje. V odnosih s Semperitom je prišlo do rahlega zastaja, razlogov je več, vsi skupaj smo zelo angažirani v Rumi, kjer gre za postavitev našemu podobnega projekta, drugi razlog pa je vprašanje titularja lastnine, kar v primerih dodatnega investiranja ni več problem, v primerih odkupa pa še vedno," je dejal glavni direktor Save Višem Žener.

Z iztekom leta 1989 se je iztekel tudi obstanek sozda Sava. Odnose bodo ohranili s tovarno v Rumi, kjer je tako ali tako v pripravi skupni projekt s Semperitom, niški Vulkan je že prej izstopil iz sozda, ohranili pa so trgovske stike, prav tako jih bodo z ljubljanskim Protektorjem, Totra pa nikoli ni kdake sodila vanj. Kranjska Sava pa se je že septembra preoblikovanja v podjetje, ki ga sestavlja sedem tovarn, dva obrata in blagovni promet.

Savčani bodo na tradicionalni proslavi ob 7. januarju tokrat počastili 70-letnico tovarne. Pri brskanju po arhivih so namreč odkrili, da rojstni dan Save ni 5. januar 1921, kar so mislili doslej, temveč je tovarna še starejša, saj je ljubljanska firma Atlanta 22. septembra 1920 prijavila "tovarniško izdelovanje gumijevih izdelkov in reparatur (vulkanizacije) gumijevih koles, ki se bo izvrševala v Kranju," hkrati pa je pri Kraljevem okrajnem glavarstvu v Kranju vložila prošnjo za komisjski ogled adaptacije pristave Zdravka Kranjca. Družbeniki firme Altaanta so bili kranjski trgovec Franc Šumi, ljubljanski posestnik Pavel Cvenkel in posestnik in trgovec v Zalem logu Joško Veber, le poslovodja pa dr. Milan Podgornik, zasebni uradnik iz Čepovana pri Gorici. Zdaj so našli dokaze, da se je proizvodnja odvijala že leta 1920, zanesljivo je, da se je 11. decembra 1920 v valjarni zaposlil Franc Oman, 20. decembra pa v mešanicni Ivan Kodrič. Ime tovarne Vulkan pa so našli na dokumentu s 24. novembra 1920.

M. Volčjak

Devize naprodaj

Prvi konvertibilni dnevi so še nekoliko zmedeni, kar je seveda razumljivo, saj so spremembe korenite.

Gorenjska banka je imela za razliko od ljubljanskih poslovnic odprte že prvi dan v novem konvertibilnem letu, saj so bančni uslužbenci delali v soboto, ko so na vsem računih opravili denominacijo (odrezali so štiri ničle). Gorenjska banka si je torej pridobilna kanček ugleda, saj si nepotrebe gneče in slave volje ljudi ni privoščila.

Ze v pozih popoldanskih urah prvega konvertibilnega dne pa je odprla prodajo deviz, navala ni bilo, pet kupcev je kupilo 3.500 šilingov in 1.400 mark, seveda pa je za kakršnokoli oceno še prezgodaj, počakati bo potrebno vsaj teden dni. Po Markovičevi objavi konvertibilnosti dinarja je Gorenjska banka odkupilna nekajkrat več deviz kot poprej, kar je nedvomno predvsem posledica razbitja črnega deviznega trga in splaćalo se je pohititi in v banko (hranilnice) položiti dinarje, dokler je bila še v veljavi revolucija. Mnogi pa so v dneh pred objavo ukrepov zaradi strahu, kaj se bo zgodilo, v banki dvignili devize, ko se je tečaj ustavil, pa so jih prinesli nazaj in jih prodali za dinarje.

Z včerajšnjih dnem so v Gorenjski banki devize naprodaj v vseh treh oblikah: za nakazila za plačilo blaga in storitev v državi in tujini, za devizno varčevanje in za potovanje v tujino. Le pri tretji obliki gre praktično za dvig gotovine, zato ima le ta omejitve, povezane z bančnim poslovanjem: za nakup do 10.000 dolarjev navaja ni potrebna, večjega od 10.000 dolarjev morate najaviti dan poprej, večjega od 50.000 dolarjev tri dni poprej. Zneski so res tako visoki, da je najava razumljiva, saj bi se sicer utegnilo dogajati, da bo pri dnevnem poslovanju v posameznih poslovalnicam zmanjkalo deviz. Druga imejte se nanaša na najmanjši možni znesek, saj mora nakup znašati vsaj 20 K dinarjev. Tretja stvar pa je provizija, ki sicer ni prepisana, v Gorenjski banki so pri nakupu deviz določili 2 odstotno, če jih boste prodali, pa bo provizija 1 odstotna. Finančne operacije torej ne bodo več zastonj.

Obrestne mere so po novem prepričene svobodni odločitvi posameznih bank, v celoti bodo nemara znane še prihodnje teden, saj se v bankah še preračunavajo, ozirajo pa se seveda tudi naokrog, kaj bodo napravile druge banke. Tudi v Gorenjski banki odločitve še niso sprejeli, računajo pa, da bodo obresti za dinarske vloge na vpogled 4 do 5 odstotne, za enomesecne depozite 6 do 7 odstotne, za trimesečne še nekaj višje, za enoletne naj bi prehitete napovedano 13 odstotno inflacijo itd. Skratka, obrestne mere še niso določene, zanesljivo pa bodo višje pri kot deviznih hranilnih vlogah, pri katerih se bodo ravnale po matičnih valutah. Za kredite pa se bo obrestna mera sušakala od 20 do 28 odstotkov.

Zastavlja se vam seveda vprašanje, kaj bo s hranilnicami po podjetjih. Ker bo banke še vedno bremenila obvezna rezerva, po goji torej še niso izenačeni in konkurenca je še vedno nelojalna, vendar pa bo kot prvi primeri že napovedujejo postala pomemben adui varnost hranilnih vlog, saj blokirani ziro račun podjetja (tek pa je več zaradi nelikvidnosti, v mnogih primerih tudi nesolventnosti) praktično zamrzne hranilne vloge v interni hranilnici. Seveda pa bo razkorak v obrestovanju bistveno manjši, saj revolucije ni več.

In za konec še zmeda s čeki, povzročil jo je novi pravilnik o ravnanju s čeki, ki se je nesrečno uvelj s konvertibilnostjo dinarja. Povzroča kopico administriranja, zato so se nekatere podjetja če-kom odrekla, najlaže seveda monopolisti (Petrol) in pri presojaju takšne poslovne potote seveda ne smemo mimo tega izvirnega graha. Napovedati pa je vsekakor moč, da se bo vihar poleg, saj si vsaj v Sloveniji ni več moč poslovanja zamisliti brez čekov, Narodna banka toliko gotovine hitro ne bi mogla zagotoviti.

M. Volčjak

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Proizvodnjo podvojili

Gradis Lesno industrijski obrat v Škofiji Loki se je ob koncu lanskega leta po uspešnosti uvrstil na tretje mesto med Gradisovimi tozdi, kar seveda govori o uspešnosti njegove slike. To obdobje je namreč soupadal z ukrepi družbenega varstva, ki so bili sprva sprejeti za eno leto, vendar pa so bili z julijem že ukinjeni, saj so bila dosežena izhodišča za normalno poslovanje in sprejeti ocena, da je proizvodni program primeren. Spomniti velja, da so obseg proizvodnje podvojili in ob pokritju obveznosti ustvarili celo nekaj akumulacije, osebne dohodek pa uspeli dvigniti na Gradisovo in povprečje gospodarstva škojeloške občine. Uspeli so razrešiti tudi problem ključnega strokovnega kadra, poleg pomoči, ki so bili deležni s strani Gradisa, so uspeli izterjati tudi iraški dolg.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Odročilno leto za poljsko reformo

Ugledni ameriški ekonomist J. Sachs, Markovičev svetovalec pri izdelavi programa ozdravitev jugoslovenskega gospodarstva in financ, pravi, da bosta jugoslovenska in poljska reforma odločilni pri razpletu globoke gospodarske krize na vzhodu, saj naj bi pokazali, kako vzhodne države lahko krenejo v tržno gospodarstvo. Letošnje leto bo torej prelomno tudi za Poljsko, ne le za Jugoslavijo, saj naj bi tudi tam zadali odločilni udarec inflaciji, saj so prepričani, da brez tega ni mogoče uesti tržnega gospodarstva in se manj privatizacije, seveda pa je od tega odvisna tudi pomoč zahoda, predvsem mednarodne denarnega skladja. Z letosnjim letom so odločno omejili potomi državnih in zadružnih podjetjem, deležna jo bodo le še tista podjetja, ki imajo možnost, da začno poslovanje rentabilno. Večino cen industrijskih izdelkov bodo sprostili, plače pa jih ne bodo smeli slediti z enako hitrostjo, vzpostavili naj bi notranjo konvertibilnost zlota, pri čemer računajo na 1 milijardo dolarjev tujega posojila. Posledica ukrepov bo padec potrošnje in brezposelnost, ki je nihče ne upa napovedati, računajo, da naj bi za nova delovna mesta poskrbel zasebni sektor, da bi brezposelnost ostala v znosnih mejah. Po uresničitvi protinflačnega programa pa nameravajo začeti s široko privatizacijo državnega gospodarstva.

Novi "mlečni zakon" natančno ureja plačilo mleka

Rejcem najmanj 48 odstotkov drobnoprodajne cene

Kranj, 3. januarja - "Mlečni zakon" oz. zakon o ukrepih za zagotavljanje prireje, predelave in oskrbe z mlekom in mlečnimi izdelki, ki ga je republiška skupščina sprejela na seji 27. decembra lani in je začel veljati z novim letom, natančno ureja plačilo oddanega mleka, predvsem delitveno razmerje med odkupno in drobnoprodajno ceno (v trgovinah), roke plačila in plačilne obveznosti mlečno-predelovalnih organizacij in zadrug. Po novem bodo živinoreci prejeli najmanj 48 odstotkov prodajne cene mleka v trgovinah, odkupne cene pa bodo določene na podlagi stroškov, ki jih za vsak mesec sproti izračunavajo v Kmetijskem inštitutu Slovenije.

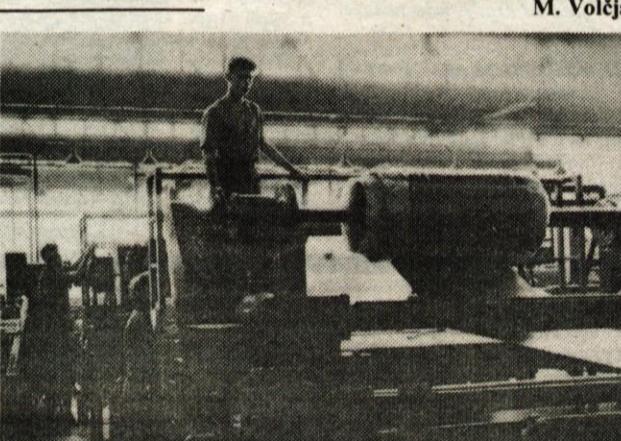
Novi zakon določa, da posebni odbor, v katerem so trije predstavniki rejcov, dva predstavniki republiškega izvršnega sveta ter po en predstavnik kmetijskih zadrug, mlekarn in trgovskih organizacij, skrbti za urejanje odnosov v "mlečni reprodukcijski verigi". (Mimo-grede: republiški izvršni svet je

s posebno odločbo takšen odbor že imenoval.) Po novem morajo mlekarni plačati mleko rejcem najmanj enkrat na mesec, v primeru, da se v odboru dogovorijo drugače, pa tudi dvakrat ali trikrat v mesecu - in sicer po ceni, ki velja petnajstega v mesecu oddaje mleka, vendar povečani za toliko, kolik-

kor so se od petnajstega pa do dneva plačila mleka povrhale drobnoprodajne cene v državi. Zadruge in druge organizacije, ki odkupujejo mleko, pa morajo že naslednji dan, ko prejmejo denar od mlekarn, plačati mleko rejcem, sicer se jim zaračunavajo zamudne obresti.

Pravila igre o plačilu mleka so bila določena že pred sprejetjem zakona, vendar se niso spoštovala. To je bil tudi razlog, da so delegati po hitrem postopku sprejeli zakon, ki je ta pravila uzakonil in zaščitil predvsem pravice rejcov. Če se bo zakon dosledno izvajal, bodo kmetje odslej prejemali za mleko realno vrednost.

C. Zaplotnik

Prvi obrati Save na Laborah - bivša tekstilna tovarna

Današnja proizvodnja

PREJELI SMO

ZA ENVERJA NI NERED NA KRAJSKEM DRALIŠČU

Iz članka je mogoče povzeti, da Center za socialno delo Škofja Loka za stiske Enverjeve družine nima posluha oziroma je nastopil do njih le z grožnjami. Ko je Enverju prenehalo delovno razmerje, žena pa tudi ni bila zaposlena, smo se z njima dogovorili, da bosta otroke začasno (do konca poletnih počitnic) dala v varstvo k njunim staršem, da bi laže iskala delo, tja pa bi načakovali tudi denarno pomoč zanje. Zakonca sta se zavezala, da bosta intenzivno iskala novo zaposlitev in smo ju seznanili, da bomo proti njima uvedli kazenski postopek zaradi zanemarjanja otrok, če si pri iskanju zaposlitev ne bi prizadevala in bila pripravljena sprejeti kakršnokoli delo. Izhajali smo namreč iz dotedanjega poznavanja njenega odnosa do dela, ko vselej ni kažalo na to, da sta za delo zares motivirana. V nadaljnjih mesecih sta sprejela nekatera priložnostna dela in kazenski postopek proti njima ni bil uveden, s čimer sta tudi seznanjena. Z odvzemom otrok jima nismo nikoli grozili, kar je potrdila tudi žena v razgovoru po izidu obravnavanega članka. V članku je tudi netočna navedba o dohodkih družine. Poleg najvišjega zneska denarne pomoči otrokom ima družina subvencijo stanarine, za nakup delovnih zvezkov za šolobveznega otroka je bila septembra izdana naročilnica. Osnovna šola Železniki ju je oprostila plačila kosiča za šoloobveznega sina in prispevka za pripravo za šolo za hčerko. Po predpisih pa za delo sposobnima zakoncem ni utemeljeno dodeliti trajnejše denarne pomoči.

Da bi se v prihodnje izognili podobnim neljubim situacijam, vas vabimo, da se za podatke o zadevah, kjer bo udeležena tudi naša ustanova, pred objavo obrete tudi na nas.

Center za socialno delo
Škofja Loka
Nada Rebolj

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

BORUT KOS PAKISTAN V ČASU SPREMENB IN UPANJA

2

Skardu spada v Zgornje severno področje, ravno tako kot 240 km oddaljen Gilgit, ki je bil najina naslednja postaja, od koder sva poskušala tudi s planinarjenjem. Cesta iz Skardu do Gilgita je speljana ob Indu, ki teče prav od severa države do Arabskega morja, vanj se zlivajo vse ostale reke. V tem predelu je Ind izredno deroč, iz visokih hribov pritekajo vanj majhni potočki. Na večini takih mest so postavljeni močni mostovi, kajti spomladni, ko se sneg topi postanejo sedaj navadni pritoki pravih hudournikov. Na nekaterih mestih pa se voda steka kar čez cesto in asfalt je na takšnih mestih popolnoma uničen, kar pomeni zopet poskakujč vožnjo. Poleg tega se na cesto ne prestavljajo vsipa kamenje in skalovje, da nikoli ne veš, koliko časa bo trajala vožnja. Vendar je potovanje izredno zanimivo. Soteska Inda je res enkratna, pravi kanjon dolg skoraj 200 km, oblika skal ter njihova barva so res nekaj fantastičnega. Ob poti stojijo majhne čajarnice, kjer lahko dobis le čaj z mlekom. Čajarnice nimajo sanitarij, saj pretežno potujejo moški, ki potrebujejo opravijo kar ob cesti. To pa je bila sprva težava za lreno, ki se je šele po tretjem postanku upala v naravo na minus dva deci.

Pravzaprav je po vsem Pakistanu prava umetnost dobiti čaj brez mleka, kajti ponavadi osebje v restavracijah in hotelih ne razume angleščine. Tako si sprva prisiljen piti močno oslajen čaj z mlekom v prahu. Šele čez čas, ko sva se v vseh mogočih dialektih naučila naročiti zeleni čaj, sva ga kdaj celo dobila. Ravno tako je tudi težava s hrano. Vse jedi so močno začinjene in izgledajo enako, vendar imajo toliko različnih imen, da nikoli ne veš, kaj boš dobil in koliko. Naročiš lahko le goveje ali ovčje meso ali piščanca, kar ti obvezno servirajo z rižem, čeprav ga ne naročiš. Nejakrat sva se zaradi jedi poskušala kregati in so nama tudi po

nedvomno vso pravico zahtevati dodatne prostore.

Verjetno se je treba vprašati, ali se prostori sploh uporabljajo tako, kot je bilo dogovorjeno. Osebno ne verjamem, da bi bili v načrtu hale narisani le dve garderobi. In če je kranjska industrija podprla in financirala projekt, kot je bil na papirju, je upravičena in in dolžna, da od Ekarja zahteva, da se tako tudi uporablja. Torej garderob (če so) ne bi smel samovoljno uporabljati v druge namene. Zanima me tudi, koliko resnice je v goricah o lovski sobi, in če je, zakaj je le-ta na sejmu potrebna. V teh štirih letih sem spoznal vse hokejske dvorane v Sloveniji, pa tudi nekatere v sosednji Hrvatski in Avstriji. Lahko rečem, da takšne zanemarjenosti in umazanje nisem videl nikjer. Pa ne gre le za to. Povedati hočem, da je to, kar počne Ekar z dvorano, ki mu je bila zaupana v upravljanje, že pravi škandal. Tu mislim, da je zadeva zrela za sodišče in da je direktorja treba odstaviti zaradi malomarnega odnosa do družbenih lastnine, ki mu je bila zaupana. Streha, že odkar hodim na drsalische, pušča vodo in direktorju se ne zdi vredno, da bi streho popravil. Voda kaplja na led, ga topi in v ledu naredi luknjo ali pa visok greben, ki je nevaren, tako za hokejiste, še bolj pa za rekreativce, ki do pač slabši drsalci. To se dogaja na več mestih in tam, kjer n ledu, delavci pridno podstavlajo kante za smeti in lovijo vodo. Zaradi puščanja strehe verjetno gori samo samo približno 10 % luči. Na članski tekmi I B lige me Triglavom in Jesenicami II. je sodnik dremelj zahteval več luči zaradi varnejše igre (slabo vidna plošča je lahko za vratjarja usodna). Dežurni delavec je samo skomignil z rameni, če to je vse, kar imam. Vendar pa so se nekaj dni kasneje našli barvni reflektorji in »disco krogla« za light show, ko je bil med prazniki konec novembra diskon ledu.

Tov. Ekarja bi vprašal tudi o ceni ledu. Na Valu 202 je govoril, da porabi samo 30 % energije v primerjavi z drugimi drsalisci. Kako ta, da je potem cena 1 ure ledu petkrat dražja kot drugod? Kdo tu krade, kdo tu laže, tov. Ekar?

O tem, kako je prodal termin za člansko tekmo v soboto, 2. 12., nekem Avstrijem, ste lahko brali že v Delu. Tu bi le spomnil tov. Ekarja, da je dolžan javni odgovor vsem ljubiteljem hokeja v Kranju.

Nekaj deset kilometrov pred Gilgitom smo zavili na karakamsko avtocesto, vendar je ta le nekoliko širša, podobna prejšnji, polna kamenja in razritega asfalta. Na poti smo se morali kar nekajkrat ustaviti zaradi vojaških kontrol in tudi pred vsako vajo je vila zapornica, ki jo je čuvaj dvignil, čim je zagledal vozilo. Vojaške kontrole sem lahko razumel kot poskus nadzorovanja prometa na tem področju. Vaške zapornice pa sploh nimajo nobenega pomena, saj jih le spuščajo in dvigajo, promet pa poteka nemoteno. Po sedmih urah in 240 prevoženih kilometrih, kar samo po sebi govoriti o stanju cest, smo prispeli v Gilgit, nekoliko večjo vas kot Skardu. Gilgit je tudi turistično bolj razvit; vsaj kar se tiče pakistanskih razmer in v njem naletiš na več tujcev, ki se od tod odpravljajo na večdnevne planinske ture. Lahko si izposodiš tudi planinsko opremo, ki pa je precej draga, zato večina tujcev prinese vse potrebitno s seboj, kar pa jih kasneje ovira pri potovanju po državi in se zato zadržujejo le v tem predelu.

TRUD ZA PRIDOBITEV VEČ TURISTOV

Ker je Pakistan arheološko zelo zanimiv, poskuša Ministrstvo za razvoj turizma propagirati tudi ostale dele dežele, vendar jim to ne gre najbolje od rok. V državi je namreč premalo turističnih objektov, kar je predpogojo za pridobitev premožnejših turistov in tako prihajajo sem le popotniki s plitkejšimi žepi. Ravno v tem času je odšla na Japonsko, odkoder prihaja največ turistov, posebna delegacija za razvoj turizma, ki bo predstavila področja z budističnimi ostanki japonskim turistom, ki jih privlači ravno ta kultura. S tem poskuša Pakistan utreti pot turizmu. Gledate tega sem nekaj skeptičen, saj je država nekoliko šibka za kakšne večje investicije, povezane tudi z renoviranjem arheoloških ostankov, ki pa so v dokaj slabem stanju. Tako mislim, da bo Pakistan klub svoji zanimivosti ostal še naprej na obrobu svetovnih turističnih poti in bo svoje lepote lahko predstavljal le v knjigah in brošurah. Po drugi strani pa je to prava dežela za popotnike, ki se izogibajo turističnih krajev kot kuge, zanje bo Pakistan

Se o eni stvari bi spregovoril. To je bila tekma MP proti ekipi Bleda. Otroci so se že ogrevali, ko smo opazili na »bandi« dva kartona z napisom »sveže barvan« in seveda še svež reklamni napis. Take stvari je verjetno treba storiti že pred sezono, saj imajo na GS dovolj časa, ker v Kranju ne pripravijo ledu avgusta ali septembra, kot na Jesenice ali v Ljubljani, ampak še prve dni novembra. Zaradi te sveže barve so bili v nevarnosti dresi obeh ekip, ki seveda niso poceni. Starši smo prosili dežurne delavce, naj nam dajo nekaj za zaščito (papir ipd.), toda brez odziva. Zato smo starši sami sneli s stene platneni reklamni napis, ki je bil ravno dovolj velik, da je prekril neosušeno barvo na bandi. Dežurni nam je napis odvzel in potem smo lahko takoj dobili papir, da smo zadevo zaščitili. Toda zgodbe s tem še ni konec. Kot sem neuradno izvedel, je dobil KH Triglav račun za 5.400.000 (novih) din za učenje in postavitev novega napisu. Napis res spet stoji na svojem mestu, ampak ne nov, temveč tisti, ki smo ga takrat starši sneli. Tak napis lahko en človek postavi v manj kot desetih minutah. Kako je tak račun mogoče zagovarjati?

Kar nekaj se je nabralo teh mojih opažanj in prepričan sem, da bi me vsi v Kranju, ki imajo vsaj malo zvezze s hokejem podprt v vsem, kar sem povedal. In da bi verjetno samo še kaj dodali. Vsem je jasno, da, dokler bo direktor GS tov. Franci Ekar, za kranjski hokej ni perspektive. Kdo ga bo zamenjal in kdo mu kljub takemu načinu dela še vedno »drži štango«?

Marjan Mubi

S FOTOAPARATOM V KRALJEŠTVU ZLATO-ROGA

Pred nami je nova lepa knjiga. Vsakdo bi jo želel imeti na svoji knjižni polici, ki mu nekaj pomeni naše gore. Namenjena je tudi tistim, ki otrokom približujejo pravljični svet.

Avtorja knjige Jaka Čopa že dobro poznamo. Ne bom omenil rojstne letnice, avtor pravi, da hodi v hribe že več kot 70 let. Najraje sam. Tako ni nihče nikomur v napoto. Pravi, da so naše gore najlepše na svetu. Več

kot 60 let nosi s seboj tudi fotografiski aparat.

Že nekaj časa ima pripravljeno fotografsko gradivo za novo knjigo. Čudoviti posnetki iz Trente, najbolj zapostavljeni, a najmanj znani dolini. Kadarkoli je bil pred vojno na Triglavu (dosej je že 150 krat) je gledal v njeni smeri. Po osvoboditvi je bil prvič v Trenti in od takrat je obiskuje kar naprej. Le kateri od Trentarjev ne pozna moža z belimi lasmi in živimi svetlimi očmi. Raziskoval je Primorsko in spoznal Slovence tudi na oni stani meje. Od doma je šel za več dni. Spal je največkrat na skedenju. Ljudje so mu dali, kar so imeli. Še gre k njim, le pozimi ne več, ker ga hitro ujame prehod. Ima pa toliko znancev, da je komaj dovolj časa, da jih obide. Zdaj seveda spi na boljšem, kot včasih, vendar za enako ceno. Za tako, kakršno si zaračunajo prijatelji.

Jaka Čop je v življenju prehodil veliko krajev. Z vlakom in avtobusom do vnožja, nato peš. Še večje in višje so razdalje, če več, da si je pri 19 letih poskodoval koleno, odtlej pa ima »trdno«.

S svojih potovanj je nosil motive, ki so jih objavljale domače, tudi revije in knjige. Pripravil je tudi 39 samostojnih razstav. Sodeloval je na raznih razstavah doma in v tujini. S fotografijami je opremil številne publikacije s planinsko tematiko. V Beogradu je na zvezni razstavi planinske fotografije dobil zlato plaketo »Ljudje in planine«. Pri ljudski tehniki in foto klubu Andrej Prešern Jesenice je dobil za dolgoletno uspešno delo zlato plaketo. Leta 1977 je dobil od Foto kino zvezze Slovenije zlato plaketo za aktivno delo na področju fotografije. Planinsko društvo Jesenice, Planinska zveza Slovenije in Planinska zveza Jugoslavije so mu podelili častni zlati znak.

Skupščina Kulture skupnosti občine Jesenice mu je izrazila priznanje za njegovo delo na kulturno prosvetnem področju sodelitvijo plakete Toneta Čufarja.

Posebno priznanje avtorju za njegovo življenjsko delo pa pomeni Presernova nagrada Gočenjske za leto 1973.

Jaka Čop je častni član Planinskega društva Jesenice, Foto klub »Andrej Prešern« Jesenice in Foto kino zvezze Slovenije.

Sedaj je član Foto kluba Jesenice in Foto klub Triglavski narodni park Bled.

Prejel je tudi bronasto plaketo »Boris Kidrič« in je nosilec ordena »Zaslug za narod s srebrno

zvezdo«. Prejel je tudi zlati znak Turistične zveze Slovenije.

Del vsega, kar je spoznal, je zaokroženo v Pravljici o Zlatorogu, ki je prikazana z 80 diapozitivi v obliki predavanja.

V zadnjem času je imel predavanja o Julijih in za mladino pravljico Zlatorog po šolah od Prekmurja, preko Koroške do morja.

Predavanju in njegovim besedam je prisluhnilo več kot 50.000 otrok, tudi po šestim predavanjem na dan. Na isti šoli ali pa ga vozijo okrog. Najbolj so gore zanimive za tiste, ki so daleč od njih. S predavanji je bil tudi pri zamejskih Slovencih. Željni slovenske besede so ga bili povsod veseli.

S pravljico o Zlatorogu pa tudi uči mladino, kako varovati naravo, posebej Triglavski narodni park, na čigar ozemlju je bila pravljica posnetna.

Pri Državni založbi Slovenije so izdle njegove tri kjigne: Raj pod Triglavom, Svet med vrhovi in Viharniki.

Danes je pred nami četrta knjiga. Nosi ime Kraljestvo Zlatoroga, posvečena pa je našemu najvestejšemu planincu Jakobu Aljažu. Knjiga je opremljena s 100 barvnimi posnetki naših Jurijev. Uvodna je celotna pravljica Zlatorog, ki je ilustrirana z akvareli iz Trentarskega muzeja. Knjiga velikosti 24 x 30 cm je vezana v umetno platno z lepim plastificiranim ščitnim ovitkom. Predgovor sta napisala dr. Matjaž Kmecl in France Stele, opremil jo je France Stele. Knjiga ima angleški in nemški prevod. Prevodi so delo prof. dr. Dušana Čopa. Tisk je prevzela tiskarna Jože Moškič. Izdajo knjige so omogočile razne organizacije med njimi tudi Železarna Jesenice. Avtor se vsem zahvaljuje, ki so kakorkoli pomagali pri izdaji knjige.

Predstavitev knjige bo v torek, 5. 12. 1989, ob 18. uri v Kosovi graščini. Knjigo bo možno na predstavitev tudi kupiti. Na željo kupcev bo avtor knjige tudi podpisoval.

Knjigo kasneje lahko tudi dobite na domu, Jaka Čop, Rodine 34, Žirovnica.

Izidor Trojar

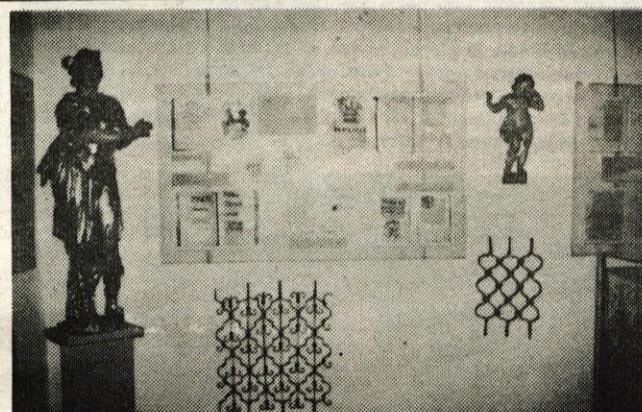
Kovaški muzej v Kropi

ŽEBLJARSKE UMETNIJE

Z iztekom preteklega leta so se za dva meseca zaprla tudi vrata Kovaškega muzeja v Kropi. Nič nenavadnega, tako je že vrsto let, saj je januarja in februarja v muzeju najmanj obiskovalcev, razen tega pa so neogrevane muzejske sobane v zimskem času res najmanj gostoljubne. Muzej bo znova odprt marca in aprila - trikrat tedensko, z majem pa znova vsak dan razen pondeljka.

Morda bi si kdo misli, da zadnji dan pred novoletnimi prazniki tako odmaknjen muzej le še čaka, da se zaklenejo značilna kovana vrata. Toda obe kustosni v muzeju Alenka Klemenc in Verena Štekar - Vidic sta imeli prav ta dan polne roke dela z vodenjem italijanskih turistov po muzeju. Ogledali so si prav vse, kar je bilo mogoče videti, vključno z Bertoncjevo sobo. Radovedni so ogledovali znamenite kovane kroparske žeblice, znamenito kovaško posebnost.

Prav ti kovani žebliji so bili v začetku minulega leta na svetovni razstavi oblikovanja v japonski Nagoyi. Seveda žeblev ni bilo treba šele narediti, saj jih ima muzej, kot se reče, na zalogi. Okoli sto različnih žeblev, kolikor jih je bilo na japonski razstavi, je že iz tridesetih let, ko so bili narejeni za dunajsko razstavo. Čakanje v muzejskih depojih jim je vzel nekaj sijaja, toda po nasvetu konservatorjev iz Kranja in Škofje Loke so jih v Kropi s tatinom vrnili naravnii videz. V muzeju sicer trdno upajo, da bo ves izbor kovanih žeblev spet prišel v muzejske depoje in tam počakal tja do leta 1995, ko praznuje kroparski Plamen stoto obletnico obstajanja. Če bo kaj drugače, pa katastrofe ravno ne bo, saj jih v Uko Kropi seveda še vedno znajo narediti. Ti žebliji so dejansko muzejska redkost, saj novi v znamenitem Vigenetu nastajajo le še poredko. Muzej je si-

Del bogate kovaške tradicije v Kropi je bil preteklo leto na ogled tudi na svetovni razstavi oblikovanja na Japonskem.

Foto: L. M.

cer dogovorjen z Marjanom Dermoto iz Krop, da ob napovedanih obiskih - največkrat šolskih - v Vigenetu kuje žeblice. Sicer pa si v Kropi že nekaj časa prizadevajo, da bi oživili kovaški dan. Menda je za letos Turistično društvo trdno odločeno, da ga v sodelovanju z muzejem izpelje. Nekdaj so v Kropi že praznovali žebljarski praznik - prav bi bilo, če bi lepo tradicijo znova oživel - pokazati bi bilo prav gotovo mogoče veliko.

Na ta način bi verjetno tudi muzejskih obiskovalcev lahko našteli več kot doslej. Vsako leto sicer muzej še vedno obiše tako

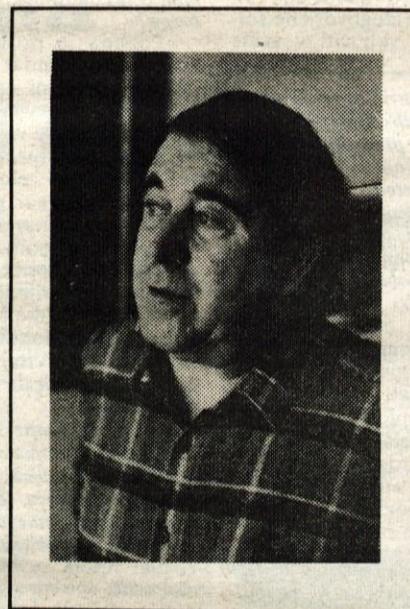
pa se pravzaprav govorí že od otvoritve dalje.

Muzej prav gotovo ni le prostor, kjer je na ogled to, kar je vredno ohranljati iz preteklosti. Obiskovalci vsaj tisti, ki kovaško preteklost zelo dobro poznavajo, prav gotovo ne bodo pogosto zahajali v muzej. Prišli pa bodo, če bo na ogled nova razstava. Za kaj takega sicer v Kovaškem muzeju ni prostora na pretek, toda kustosnjama vendarle nekako uspeva, da občasno predstavita novo gradivo. Taka je bila oktobra lani razstava o življenju in delu Joža Gašperšiča, marsikdo se še spomni zanimive razstave o starih razglednicah. Posebne pozornosti pa bo gotovo vredna razstava, ki jo muzej pripravlja v sodelovanju z ing. Janezom Šmitkom - Kroparji v I. svetovni vojni. Nič manj zanimive ne bodo raziskave (in razstave) - pravzaprav gre za nadaljevanje raziskave o zgodovini šolstva v Lipniški dolini. Raziskava Praznično leto nekaj in danes bo razkrila kaj zanimivega še vedo o praznovanjih Kroparji - pa bi bilo vredno ohraniti poznam rodovom. Sicer pa smo o Kropi brali tudi v lanski tretji številki Revije za razvoj, ko so bile objavljene Smernice za delovanje oddelkovodij (v 30. letih jih je izdala Žebljarska zadruga) kot primer modrosti, ki jo kot veliko novost odkrivamo na Japonskem in ostalem razvitem svetu: ob tem pa smo vsi pozabili, da bi se tega lahko naučili kar iz lastne zgodovine.

IVE ŠUBIC (1922 - 1989)

Pozimi je vedno reklo, da čaka svetobo, pomlad, da je takrat treba prijeti čopič v roke. Toda vsi, ki so ga poznali in zahajali k njemu, ga pravzaprav nikoli niso videli brez čopiča v rokah, svinčnika, če drugega ne, je risal s tušem. To njegovo čakanje na svetobo, na novi, večno se ponavljajoči item narave je bilo zanj kot nekakšen večni optimizem, prizakovanje lepšega, boljšega, vsega tista, kar vedno je, pa vendarle nikoli dovolj, nikoli preveč.

Nikoli ni maral okoli sebe pretiranega hrupa. Še po eni zadnjih razstav v Groharjevi galeriji je omenjal, da bo morda še kaj treba razstavljati. Zdaj svojim Kolonom. Počinkom in drugim podobam iz obdobja, ki v njem tako kot v sobojevnikih ni nikoli ugasio, ne bo dodal ničesar več. Ne bo več dodal plejadi portretov poljanskih ljudi nobenega novega obraza; ostali bodo le ti, ki jih je naslikal, trdi, kot bi jih z ralom zarezal v obraz, temni in vendar z mehkobo v očeh zazrti tja nekam v milino poljanskih hribov, z rokami, ki so zdelane omahnile v naročje na delovni predpasnik. Ne bo več novih obrazov polnih nekega značilno Šubičevega notranjega sveta, malce žalostnega, malce ironičnega, pa vendarle neizmerno blagega kot spomin na domače, na mater, ki mu je sama kot fantiču dala hlebec v nahrbtnik ter stala

Nova knjiga Jaka Čopa

V KRALJESTVU ZLATOROGA

So ljudje, ki svoje eno samo, enkratno, tako kratko in nepovojljivo življenje zapravijo tjavand, kot da bi imeli pred seboj še tisoč ali milijon let. V mladosti še kdaj poskusijo preškočiti svojo senco: ta se resno loti športa, drugi piše pesmi, tretji se z vso vnero loti igranja violine ali zbiranja prtičkov - kmalu pa se jim vse velike želje in načrti osujejo in potem samo še životarijo ob televizorju, pivu, družinskih preprih in službenih spletkah. Redki, in zato toliko bolj dragoceni pa so tisti, ki svoje življenje scela posvetijo enemu smotru: Lepoti, Resnici, Ideji, Igri, Bogu. Samo po zaslugu takšnih redkih posameznikov se je človeštvo spustilo z dreves na tla, prižgal ogenj in se učlovečilo.

Med takšne baklonosce človečnosti prav gotovo sodi tudi Jaka Čop, ki že dolgih šest de-

setletij lovi v objektiv fotografiskega aparata lepote Julijskih Alp, nam razveseluje oči in žlahtni srca. Če je v pravljici o Zlatorogu, ki jo je Jaka Čop že tolkokrat povedal slovenskim solarjem, šel revni trentarski lovec streljat ponosnega Zlatoroga, da bi si z njegovimi zlatimi rogovimi kupil ljubezen lepe goštinčarjeve hčere, potem lahko v pravljicnem liku prepoznamo tudi pripovedovalčev lik. Tako kot je lovca gnala v gore ljubezen do lepega dekleta, tako je Jaka Čop gnala in ga še žene ljubezen do lepote gora in lepote nasploh. In tako kot lovce z na streli pripovedljivo puško opreza za Zlatorogom, tako Čop s fotoaparatom opreza za prebliskom svetlobe izza oblakov, ki bo goro, ki je morda ujel v objektiv že desetkrat ali stokrat v različnih urah dneva in v različnih letnih

časih, osvetlil v povsem novi, prej nevideni luči. A če lovcu ni uspelo upleniti dragocenih Zlatorogovih rogov in je svojo tveganjo pustolovščino plačal z življenjem, lahko za Jaka Čopa rečemo, da je našel v gorah nekaj, kar je veliko dragocenejše od zlata: našel je lepoto, jo shranil na celuloidni trak in jo razdal ljudem. Trem knjigam planinskih fotografij, ki jih je izdal že v šestdesetih letih in so seveda že zdavnaj izginile s knjigarniških polic, Svetu med vrhovi, Raju pod Triglavom in Viharnikom, se je v zadnjem mesecu zadnjega leta predzadnjega desetletja v tem tisočletju, pridružila še četrta: V KRALJESTVU ZLATOROGA. Zgornji prostori Kosove graščine na Jesenich so bili skoraj pretesni za vse, ki so se prišli pridružiti avtorju pri proslavljanju njenega izida. Izidor

Trojar v imenu fotokluba Jesenice, Joža Varl v imenu Zvezne kulturnih organizacij Jesenice in Marija Župančič - Vičar v imenu Triglavskega narodnega parka so promocijo knjige izkoristili za zahvalo avtorju za vse, kar je v skoraj osemdesetih letih svojega plodnega življenja naredil lepega in dobrega za planinsko fotografijo, jesensko kulturo in ohranjanje naravne dediščine. Jaka Čop pa je s pomočjo diafrozitivov - barvni posnetkov iz nove knjige še enkrat povedal pravljico o Zlatorogu in izrazil željo, da bi kmalu ugledala luč sveta tudi knjiga o Trenti, za katero ima že dolgo pripravljen slikovni material, ne najde pa zanjo pisca teksta, pa tudi ne založnika. (Knjiga V kraljestvu Zlatoroga je na voljo pri avtorju: Jaka Čop, Rodine 34, 64274 Žirovnica

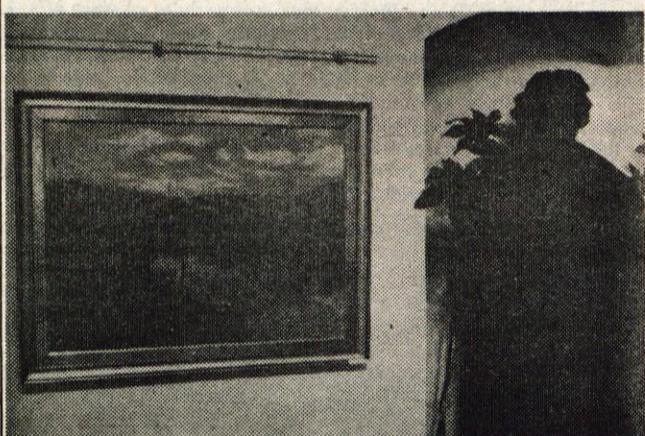
Edo Torkar

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja akad. slikarka **Brigita Požgar**. V galeriji Mestne hiše je odprta razstava **slikarskih upodobitev na cerkveni banderih**.

RADOVLJICA - V Sivčevi hiši je na ogled razstava akad. slikarke **Melite Vovk**.

ŠKOFJA LOKA - V dvorani Loškega odra bodo danes, v petek, ob 19.30 uprizorili F. Knotta **Kliči M za umor**.

Kranj - V Prešernovi hiši je na ogled razstava slik na temo Velika narava akad. slikarke Brigite Požgar. - Foto: Gorazd Šinik

KOLEDNICE V KAPELI PUŠTALSKEGA GRADU

ŠKOFJA LOKA - Danes, v petek, ob 19. uri bo v kapeli Puštalskega gradu koncert kolednic. V zanimivem glasbenem večeru bodo nastopali sopranistka Zlata Ognjanovič, basist Dragiša Ognjanovič in moški zbor KUD Stane Zagor iz Krope pod vodstvom Egija Gašperšiča. V kapeli so še vedno na ogled likovna dela slikarja Franca Berčiča - Berka iz Škofje Loke.

Sivčeva hiša v Radovljici

MELITA VOVK IN A. T. LINHART

RADOVLJICA - Skupčina občine Radovljica si je kot rojstno mesto Antonia Tomaža Linhartova zastavila nalog postati Linhartovo mesto. Kot taka načrtuje skupaj s svojimi kulturnimi ustanovami vrsto nalog, ki bi ime upravičeval. Med njimi je razstava v Sivčevi hiši eden od kamenčkov mozaika, ki naj bi nastajal vse do obletnice Linhartove smrti 1995.

Melita Vovk se predstavlja z razstavo na temo Anton Tomaz Linhart v Sivčevi hiši v Radovljici.

Slikarka je z "Linhartovimi piškotki", kot je duhovito pojmenovala na ultraleps naslikane figure, opremila ne le galerijo, temveč tudi drevo pred hišo in celoten trg, ki v večernih urah zažari še v pisanih lučeh. Žal je Linhartova rojstna hiša ostala letos neokrašena in neosvetljena, čeprav je bila vsaj njena fasada letos obnovljena. Figure na trgu in v galeriji predstavljajo Antonia Tomaža Linharta, barona Žigo Zoisa, žlahtnega gospoda Tulpenheima, mlado bogato vodovo Šternfeldovo, župana Jaka, njegovo hčer Micko, njenega ženina Anžeta ter Monkofa in šribarja Glažka, skratka vse osebe iz Linhartove Županove Micke, ki je bila prvi zaigrana 28. decembra 1789 v Stanovskem gledališču v Ljubljani.

Poleg "Linhartovih piškotov" Melita Vovk razstavlja v galeriji barvite risbe rokokoske mode, vrsto odličnih črnobelih risb, ki se svobodno vključujejo v ta čas, vesele in duhovite slike, kakršne so v tistem času krožile po Evropi kot danes stripi; nekaj slik je narejenih direktno na temo francoske revolucije, saj Linhartova Županova Micka sodi prav v leto francoske revolucije. Poseben ton daje razstavi skupina Čevljev, ki jih je Melita Vovk naslikala kot nekakšne portrete: Čevlj Marije Terezije, Čevlj Franca Jožefa, Čevlj Miss Jenny Love, Kurallov škorenit itd. V njih je še posebej navzoča slikarkina duhovnost in humoristična naravnost, povezana s profesionalnostjo risbe in pozanjanjem kulturne zgodovine.

Razstava bo v Radovljici odprta do 15. januarja. Kasneje bo gostovala na LIP-u na Bledu in v Mestnem gledališču ljubljanskem.

Maruša Avguštin

IN MEMORIAM

PAVLE ZAMAR - ZAPPA

Zakaj? Zato, ker smo v Kranju večkrat srečevali njegovo delo: prvič leta 1965 in leta 1973 in zadnji dve razstavi je imel leta 1986 v galeriji Kavka in marca tega leta še v prostorih Višoke šole za organizacijo dela. Že zaradi tega se ga spominjam in bo ostal v našem spominu tudi zaradi širine njegovega srca in duha. Sam je rekel o svojem delu, da je pristaš poenostavljenih zadev, čeprav njegova življenska pot ni bila tako enosmerna ali enostavna. Rojen je bil leta 1929 v Ločniku pri Gorici v Italiji, kjer je tudi končal šolo za umetno obrt "Dante Allighieri". Sam je zapisal, da se je prebijal skozi vse mogoče težave na poti občutjenja likovnih vrednot, delal je sprejemne izpite na ljubljanski in zagrebški akademiji in pri vsem tem je zanimalo, da je pred tem končal gimnazijo v Radovljici. Vmes je bil pilot in pobudnik za izgradnjo letališča v Portorožu, tam okoli leta 1966 je bil ravnatelj galerije v Piranu in tudi ustanovitelj v vsej Evropi znanega piranskega slikarskega srečanja Ex tempore Piran. Njegovo slikarsko snovanje je bilo neizčrpno raznovrstno: užitek v slikanju, brez omejitve, brez obremenitev. Svet, ki ne zahteva komentarija in naslovov...

Konec decembra lani je umrl ta človek širokega srca, ki mi je še zadnjji pisal: "Se enkrat hvala za ves Tvoj trud ob moji razstavi, in pridi čimprej v Piran, da greva malo na morje!" Prav rad, dragi Pavle, samo na tisto morje si moral odjadati kar sam...

Andrej Pavlovec

Tržička glasbena šola vseeno upa na boljše čase

Tržič, decembra - Že na zunaj daje silno žalostno podobo. Ob vhodu te pozdravi razbito steklo v vrati, stopnišče je sivo in pušto, da bolj spominja na zapuščen blok, kot na šolo, v katerem pride dnevno tudi po šestdeset otrok. In za tako gnečejo je na voljo le eno samo stranišče, en umivalnik, tako da so že dobili opozorila sanitarni inšpekcije. Letos so vendarle dobili bojler, da imajo toplo vodo. Učilnice spominjajo prej na francijožefovsko kot na moderno šolo, saj morajo učitelji peči še vedno kuriti z drvmi, pa še teh učilnic je premalo, tako da se v individualne glasbene sobe dnevno spreminja tudi soba direktorja in računovodstva, da o kakšni zbornici ne govorimo.

Stanis Bitenik, ravnatelj Glasbene šole Tržič: "Brez novih prostorov ne bo šlo več."

Take so danes razmere na tržički glasbeni šoli. Morda bi bile lahko vsaj malo boljše, toda vsa ta leta se že obeta, da bo glasbena šola dobila nove prostore, zato zaposleni niso sitnari, ki so prav nobena posebna popravila. Vendar, kot zdaj kaže, bo nekaj vendarle treba storiti, kajti s slabim finančnim stanjem v tržički občini se novi prostori za glasbeno šolo spet oddaljujejo in v takem res ne bo moč nadaljevati. Upanje delavcev in novega prizadevnega direktorja Staneta Bitenika, ki sicer na šoli poučuje kitaro, je. Zdaj imajo v rokah že prve idejne načrte, kako bo preurejena in prizidana bivša Grajzerjeva šola pod gradom, kjer naj bi dobili nove prostore Delavske univerze, knjižnica, glasbena šola in še kdo. Glasbena šola naj bi imela prvo nadstropje in mansardo, okrog 400 m² naj bi bilo le zanje. Dovolj za 7 individualnih učilnic, za eno skupinsko, za čakalnico, zbornico, pisarne in dvorano za 60 do 80 ljudi. Čudovit načrt. V novih prostorih jim bo resnično lahko omogočen potek vseh glasbil. Trenutno nimajo silno pomembnega oddeka godal. Tudi za tolkala ni nikogar, pa to niti ni toliko pomembno, saj ga tudi Kranj nima in bi bil lahko za vso Gorenjsko en sam potujoči učitelj. Toda godala, brez njih ne bi smela biti nobena glasbena šola. Vsaka mora biti nekakšen prezreks simfoničnega orkestra, zraven pa ne sme pozabiti na ljudska glasbila. V Tržiču so spet začeli oživljati igranje na citre, to nekoč tako silno priljubljeno tržičko glasbilo. Manjka jim tudi instrumentov. Morali bi dobiti nov klavir, vsaj pianino, toda vse kaže, da ga še ne bo. Vsaj do dobre harmonike bi radi prišli, ki jo tako hudo potrebujejo. Kup problemov, da se ne vidijo iz njih.

"Borimo se, da bi čim prej prišli v finančni plan občine," pripoveduje Stanis Bitenik, ki poleg vodenja šole uči še 23 učencev. "Sem predsednik odbora za izgradnjo kulturnega centra v Tržiču in zastavljam bom vse sile, da se ta načrt čim prej uresniči. Imam svoj predlog financiranja: delam naj bi postopno. Dobro se zavedam, da je trenutno od negospodarskih gradenj prvi prizidek nove Grajzerjeve šole, toda istočasno moramo graditi kulturni center. Vsa sredstva, ki so iz proračuna namenjena kulturi, naj gredu za postopno izgradnjo kulturnega centra in nikamor drugam. Dosej smo čakali in si odpovedovali mi, zdaj naj čakajo drugi. Potegevali se bomo tudi za republiška sredstva. Tržička glasbena šola mora spet postati tisto, kar je bila nekoč. S svojim odličnim učiteljskim kadrom - tu so učili Franc Stanič, znani violinist evropskega ranga, Hugo Wesely, Viktor Schweiger, Janez Foršak, Oton Zazvonil - je dajala odlične kadre. Iz Tržiča so prihajali najboljši tenoristi. Z drugim šolskim polletjem spet odpiramo oddelek solo petja. Predvsem pa ne smemo pustiti, da ostajajo otroci brez glasbenega pouka. Pri 140 učencih smo jih jeseni okrog 40 moralni odkloniti, ker ni prostora in ni učiteljev. To se ne sme več dogajati. Iz dneva v dan se borimo s prostorskostiko. Nismo prostora za organiziranje nastopov učencev, kar imajo vse druge šole. Dvakrat na teden nam ZKO spodaj pri dvorani odstopi prostor, ker drugače sploh ne bi mogli učiti nauka o glasbi. Nič kam povabiti gostov, nimaš večjega prostora za organiziranje raznih vzporednih akcij šole. Skratka, zaradi pomanjkanja prostora imaš zvezane roke in srce te boli, ko veš, da ima v Tržiču glasba stoletno tradicijo, ko je ves Tržič zaljubljen v glasbo. Lep dokaz za to so številni pevski zbori, vsaka večja tržička delovna organizacija ima svojega, imajo jih šole, vrtci, veliko krajevnih skupnosti. Zelo delavna je glasbena mladina Tržiča. Prepričan sem, da bi Tržičani, če še težje dajo, radi tudi odrinili kakšen dinar, da bi le imeli dobro glasbeno šolo."

Se ena novost prihaja v tržičko glasbeno šolo, ki pa bo hitrejši uresničljiva, kot izgradnja kulturnega centra: osamosvojitev Glasbene šole Tržič. Danes je, čeprav se čudno sliši, glasbena šola v Tržiču del osnovne šole heroja Grajzera. Do leta 1972 je bila samostojna, potem pa so jo z odlokom skupščine občine pripojili h Grajzerjevi šoli. 1980. leta je ravnatelj Puhar imel že vse pripravljeno, da se osamosvoje. Takrat je bil ovira delegatki sistem. Danes ni več zakonskih ovir. Edini pogoj je, da ima šola najmanj tri oddelke, organiziran nauk o glasbi, da imajo svoje prostore in urejeno financiranje. Vse te pogoje izpoljujejo. Glasbene šole so del nacionalnega šolstva in financirajo se pod enakimi pogoji kot vse obvezne šole. Samostojnost bo zagotovo še ena njihova prednost, so prepričani na šoli.

D. Dolenc

Dr. Ludvik Horvat

S šolstvom smo dovolj eksperimentirali!

Ljubljana, 3. januarja - Slovensko visoko in srednje šolstvo si od ran, ki mu jih je v strokovnem pogledu pustilo pičlih deset let usmerjenega izobraževanja, še ni docela opomoglo. Vendar že utira nove poti, spogledujejoč se z lastnimi izkušnjami iz preteklosti, svežimi spoznanji in pravili razvite Evrope, s katero si tako zelo vročo želimo združiti. Tudi osnovna šola postaja bolj človeška, po meri otrok. Novo leto pa prinaša tudi spremembe v upravljanju in financiranju šolstva. Republike in občinskih izobraževalnih skupnosti, ki so doslej imele v rokah škarje in platno, ni več, za njimi so ostali samo odbori. Prava oblast se seli v izvršne svete, dogovarjanje v parlamente. Povečuje se delež denarja, ki ga za šolstvo zbirajo in razporejajo republike, s tem pa se povečujeta tudi pristojnost in odgovornost šolskega ministra. O novih poteh slovenskega šolstva smo se torej pogovarjali z ministrom dr. Ludvikom Horvatom, uradno še predsednikom republiškega komiteja za vzgojo, izobraževanje in telesno kulturo.

Denar je gotovo eden od temeljnih pogojev za boljšo šolo. Pred časom ste dejali, da boste lahko pravi šolski minister še takrat, ko bo minister lahko odločal tudi o denarju za šolstvo. Ali sedanje spremembe v upravljanju in financiranju šolstva posmenijo, da ste končno minister? Kako bo letos z denarjem?

»Pomenijo. Letos bo v republiškem proračunu za šolstvo namenjenega realno enako denarja kot lani, ko se je osnova, zlasti s povečanjem v drugem polletju, realno dvignila za okrog sedemnajst odstotkov. Vzrok za povečanje je predvsem za 5,9 odstotka obilnejša generacija šolajočih. pristojnosti izvršnega sveta oziroma "ministra", katerega kažipot in vest ostaja "Žibertov odbor". Prepričan sem, da centralizacija denarja omogoča tudi racionalnejše gospodarjenje, boljšo preglednost in nadzor nad potrtega denarja, predvsem pa končno nekdo postaja tudi osebno odgovoren za šolstvo.«

Boste junija, ko vam preteče "nadomestni" mandat za Francijem Pivcem, ponovno kandidirali?

»Ne, čaka me raziskovalno delo na fakulteti. Sicer je pa vprašanje, kdo bo novi mandatar za sestavo vlade in kakšni oziroma kateri ljudje bodo ministri po njegovem okusu.«

Koliko narodnega dohodka bi - v primerjavi z nekaterimi razviteti delzeli - najmanj morali odvajati za šolstvo v Sloveniji, kje smo po oceni za minilo leto?

»Lani smo bili nekje med štirimi in petimi odstotki. Nekateri politični stranke oziroma zveze terjajo v svojih volilnih programih za šolstvo najmanj pet odstotkov narodnega dohodka. Z razvitimi delzeli se težko primerjamo tako po deležu, ki je v različnih delzeh različen (od pet do osem odstotkov), še težje pa po narodnem dohodku. Pet odstotkov v Sloveniji pomeni precej manj kot v Švici. V Jugoslaviji, denimo, odvajajo za šolstvo največji delež narodnega dohodka na Kosovu, v denarju pa dobijo najmanj.«

Pravite, da naša šola ni tako slaba, kot jo nekateri želijo prikazati. Mislite s tem na primerjavo rezultatov, znanja naših in tujih učencev, ali pa tudi načina, kako do njega pridejo. Kaj o načinu menite vi kot minister in psiholog?

»Zaradi števila diplomantov in njihovega znanja nam ni treba zardevati, vendar pa tudi nismo razloga za samozadostnost. Mednarodne mature, denimo, ne uvajamo zaradi snobizma, ampak da lahko primerjamo našo kvaliteto s tujo. Naš učitelj je med najmanj obremenjenimi v Evropi; švedski, na primer, so štrajkali, ko so jim povečevali obveznost z 32 na 35 ur. Tudi razredi v razviti Evropi niso tako maloštevilni, kot si nepoznavalci pri nas predstavljajo. Seveda pa to ni opravilo, da bi bili z načinom dela v naših šolah zadovoljni. Davčni poznamo; fobije, psihosomaticske motnje pri učencih. Kot psiholog si pred tem ne morem zatiskati oči. Vendar pa se take ocene tudi ne da posložiti na celotno šolstvo; poznamo tudi srečne, ustvarjalne šolarje. Veliko bomo morali še narediti za šolo po meri otroka, pri tem smo še pretirano togi.«

Za bolj človeško šolo se zavzemajo tudi klubi staršev. Kako gledate nanje?

»Načelno podpiram delovanje klubov staršev, pod nekatere njihova stališča bi se tudi sam podpisal. Menim, da v šolstvu potrebujemo dve vrsti javnosti, in to na dveh mestih. Prva je javnost kot taka, javni interes, ki se bo v prihodnje oblikoval v parlamentu, kjer bodo stranke in zvezbe oblikovale politiko šolstva. Druga pa je zainteresirana javnost, ki jo na eni strani predstavljajo davkoklapčevalci, ki jih upravljanje ne zanima, hočajo pa dobro šolo, dobre učitelje za svoje otroke (klub staršev ipd.), in na drugi strani strokovna javnost, ki jo bo morala vladna agencija za razvoj šolstva, zadolžena za uresničevanje dogovorjene šolske politike, vključiti v svoje delovanje.«

Je celodnevna šola, ki se je podrobila iz partizanskih vrst, dokončno pokopana, res ni možnosti naprej razvijati, kar je imela dobrega?

»Pobuda je prišla iz zvezne komunistov, vendar jo je - moramo biti pošteni - stroka podpirala. Celodnevna šola ima svojo vizijo, če je vezana na potrebe ljudi in otrok. Mi smo grešili, ker smo celodnevne šole ustanavljali kar počez, brez potrebnega denarja in ljudi. Vendar neka oblika celodnevne šole ima prihodnost. Poglejte: naša podjetja prehajajo na evropski delovni čas, ki trajajo od devetih dopoldne do petih popoldne. Vrtci in šole se bodo na to morale odzvati, se prilagoditi.«

V zvezni starih in novih slovenskih političnih zvez ter strank je že predstavila svoje videnje razvoja šolstva. Vzeka komunistov, na primer, vam med drugim daje v razmislek tudi pobudo, da bi obvezno šolanje trajalo deset let. Je pobuda umestna?

»Evropski standard je trinajst let predizobrazbe pred vstopom na univerzo. Za prihodnje šolsko leto bomo morali doreči organizacijo splošnoizobraževalnega dela izobraževanja. V Evropi so uveljavljeni trije modeli, katerega bomo povzeli, bo treba se temeljito pretehtati.«

V nekaterih razvitejših (tudi gorenjskih) občinah, ki so doslej dajale precejšnje denarje v republiko solidarnost, se bojijo preširoko zastavljenih (in predragih) nacionalnih programov, ki bi lahko ogrozili standard njihovih šol.

»Nacionalni program se bo letos oblikoval v republiškem parlamentu, predvidem, da bo predlagan variantno po načelu za več denarja več muzike. Šola je del nacionalnega vprašanja, v tej luči je treba gledati tudi fond sredstev za vzajemnost, ki smo ga prav zaradi stalne zahteve osnovnih šol mnogo bolj dvignili na republiško ravnen. Šola v Kranju, na primer, dobiva denar za zagotovljeni in neobvezni "nad" program od svojega gospodarstva, ki plačuje še 1,5 odstotni republiški davek za zagotovljeni program v vseh občinah. S tem smo zmanjšali razliko med prispevimi stopnjami za zagotovljeni program v manj in bolj razvijenih občinah na vsega 20 odstotkov, medtem ko je bilo prej razmerje ponekod tudi ena proti dva. Lenart, denimo, je moral dajati za zagotovljeni (obvezni) program dvakrat več denarja kot Ljubljana, da je imel pravico do republiške solidarnosti.«

Res pa je na področju gospo-

šolski koledar doživel spremembo že prihodnje leto, delovni ritem šol se bo moral prilagajati gospodarstvu.«

V svetu so znani različni pedagoški modeli, med njimi je zelo zanimiv waldorfski model, ki najbolj upošteva otroka kot celostno osebnost. Kaj moramo storiti, da bo naša šola dejansko šola po meri otrok in ne obratno?

»Na naslednji skupščini gremo v spremembo vseh šolskih zakonov, ki bodo podlaga za bolj svobodno, samostojno, ustvarjalno šolo. Med drugim prizigamo zeleno luč tudi za zasebno delo v šolstvu, seveda po standardih in normativih, ki veljajo za vse šole. Realno pričakujem predvsem zasebništvo v posameznih delih šolstva, ne celih zasebnih šol. Gotovo pa bo ta novost pomnila osvežitev in konkurenčnost tudi zaradi različnih pedagoških pogojev. Vrsto v svetu preizkušenih prvin bi se dalo uporabiti v "normalni" šoli. Predpogoje je zavezanzost učitelja za stalno strokovno izobraževanje, možnost, da se izobražuje v tujini, da dobiva strokovno literaturo. Razvojni del šolstva mora postati del nacionalnega šolskega programa.«

Kakšne pa so možnosti za vrnitev splošne gimnazije?

»Pobud je veliko, nekatere rešitve, ki jih je kazal strokovni svet za prenovo, so dobre. Če je ta model splošnoizobraževalne srednje šole res najboljši, pa je vprašanje. O tem bo moral odločati strokovni svet, ki je neodvisen od izvršne oblasti in daje samostojne sodbe.«

Usmerjeno izobraževanje je v pičlih desetih letih doživelo skraj popoln poraz. Veliko starega, preizkušenega se je že vrnilo; se bodo tudi nekdajne poklicne šole, po katerih se mnogim vsa ta leta močno kolca?

»Do neke mere smo se jih približali, ko smo dovolili vpiše v smeri. Kako bo naprej, še ne vem, vem pa, da bo veliko stvari treba postaviti na novo. Veliko strpnosti in strokovnega dela bo potrebna, da bomo napake iz preteklosti popravili. Najbrž bomo tudi še grešili, ko bomo popravljali. Pri tem bomo morali prisluhniti tudi tistim, ki drugače misljijo, strokovni javnosti, ki ima svoje poglede na šolo, pravico, da jih pove, čeprav vedno finančno ne zdržijo.«

H. Jelovčan

Ne delaj mu križa — nihče ga ni vabil!

Že nekaj let je preteklo, ko sem po naključju slišal za dogodek, ki se je odvijal na božični večer leta 1943 v Ribnem pri Bledu. Zdel se mi je zanimiv, da pa sem ga lahko zapisal, sem obiskal matični urad na Bledu. Pri oblikovanju prispevka pa so mi s svojimi spomini pomagali tudi prijazni domačini. Za začetek naj še zapišem, da je bila prizorišče osrednjega dogodka domačija starejših zakoncov Ivane in Janeza Valant, po domače Komadajčeva, glavni junaki osebe, ki so v njej domovale, njegov začetek pa sega na zasneženo Jelovico.

V noč pred tem večerom je Prešernova brigada prišla na Selsko planino; v njenem zavetju naj bi preživel nekaj dni. Tриje prešernovci — domačini: brata Franc Valant — Štefan, Jože Valant — Skala iz Ribnega in Franc Šmit — Francelj s Sela so svoje nadrejene prosili za nekaj ur »dopusta«. Obiskali naj bi domače in se oskrbeli z najpotrebejšim; bili so preizkušeni v številnih bojih, za njimi je bil tudi uspešen napad na Turjaški grad, zato so jim dovolili. Vzeli so vsak svojo maverico in popoldne 24. decembra 1943 krenili na pot.

Kot poznavalci gozdnih klobovov Jelovice so se odločili za najbolj primerenega. Med potjo so se dogovorili, da morajo do svojih domov priti neopazno, približno so določili točko v Ribnem, kjer se bodo razšli na svoje domove: brata

Po pripovedovanju Franca Šmita, edinega preživelega iz te trojice, ki živi na Bledu, so do-

Valant h Komadajcu, Franc Šmit pa k Španu v vasi Selo; za zborni mesto so določili domačijo na Selu, v kateri je domovalo dekle Franca Valanta, čas snidenja oziroma dohoda pa ob eni uri po polnoči.

Ob načrtovanem času so prišli do reke Save Bohinjke, se razgledali ob njej in se nato podali na njen levi breg na najbolj primerenem kraju. Nadaljevali so pot proti spodnjemu delu vasi Ribno. Ni bila še popolna tema, ko so v določeni razdalji v kritju gozdnih dreves obšli prve hiše. Niso videvali vaščanov, le pri eni izmed hiš je ženska ribala pod in ker je že bila na pragu, jih je opazila. Ne glede na to so nadaljevali pot in se po dogovoru razšli.

Po pripovedovanju Franca Šmita, edinega preživelega iz te trojice, ki živi na Bledu, so do-

mači tega večera nekaj predenajsto opazili večjo enoto policistov, ki je šla po cesti tik ob tej hiši iz smeri z Bledu proti Ribnemu. Po oceni njegovega očeta je bila to močnejša enota, kot pa so bile običajne rutinske patrulje. Zaradi tega se je Franc Šmit vnaprej pripravil in na varnem kraju čakal na odhod. To policijsko enoto je na Selu videl še en ilegalec, ki je te noči bil na obisku pri domačih. Bil je Franc Torkar — Miha, po domače Meggov. Gostujoča partizana drug za druga nista vedela.

Približno čez čas, kolikor ga pašec potrebuje za hojo od Sela do Ribnega in nazaj, je nekdo potkal na Španova vrata. Bil je Jože Valant, bos, brez bluze in nahrbtnika ter močno zaskrbljen. Namesto odgovorov na vprašanje, kaj se je zgodoval, je soborca bolj priganjal kot pa odgovarjal, naposled pa je povedal: »...eno neumnost sem napravil...«, čez nekaj trenutkov pa se dodal: »...mamo bodo ubili...«. V tem trenutku se je vsem zdelo najbolj varno, da se brigadirji čimprej zberejo; zato sta se oba odpravila na zborni mesto, kamor je že prej prišel Franc Valant. Vprašanj seveda tudi tu ni manjkalo, vendar je od vsega bilo najbolj nujno, da so Jožeta obuli in oblekli. Ko je bilo to opravljeno, so krenili proti taboru. Ko so že prešli Savo Bohinjsko, je Jože, še vedno zelo zaskrbljen za usodo matere, nenadoma predlagal, da se vrnejo in se za

morebitno njuno smrt maščujejo. Šmit je zavrnil njegov predlog in ker je vztrajal, mu je še navrzel: »...s temi pihalniki ne bomo nič opravili, lahko pa poslabšamo položaj domačih...« Podprl pa ga je tudi Jožetov brat. V zvezi s tem predlogom je Šmit pisec teh vrstic pribil: »Če bi imeli s seboj mitraljez, bi se vrnili!«

Po odhodu prešernovcev s Sela so Nemci pri Španovih na surov način opravili hišno preiskavo, očetu pa grozili in od njega zahtevali, naj pokaže, kje se skriva sin. Ker je Španova mama že prej v peči začala vse, kar je sin pustil doma, Nemci niso niscesar sumljivega našli; to je domače rešilo. Ko so Nemci opravili pri Španovih, so se odpravili še k Torkarjem. Preiskali so vse spodnje prostore, v zgornje, kjer je tedaj že trdno spal partizan Miha, pa niso šli. Kaj se je dogajalo med njegovim spanjem, je zvezel naslednje jutro, ko se je že pošteno naspal.

To, kar je partizan Jože Valant — Skala doživel doma in, potem ko je »prišel k sebi«, pripovedoval ostalima iz skupine, je povzel Franc Šmit — Francelj.

Ko se je Franc Valant — Štefan poslovil od svojih staršev in se odpravil še na obisk k svojemu dekletu na Selu, so ostali doma starša in Jože. V izbi sta mati in sin sedela pri peči in se pomenkovala, oče pa je občasno popazil na okolico hi-

še. To je trajalo približno do pol polnoči, ko je nenadoma nekdo močno udaril po vratih glavnega vhoda. Oče je bil vistem trenutku v veži. Na vprašanje očeta, kdo trka, je bilo slisati »policija«. Šlo je za trencutke. Že ob hrupu za vrati je Jože pograbil za puško in dal na roke opasač z naboji, stopil v vežo in policista, ki je že bil v njej, ustrelil v prsa; nato še dva trikrat ustrelil proti vhodnim vratom, in se naglo umaknil skozi »malci« izhod na cesto, za katero je takoj imel naravnou kritie. Ko se je oddaljeval od hiše je slišal, da so Nemci streljali skozi okna v njeno notranjost.

Franc Torkar — Miha je kot obveščevalec na tem sektorju o dogodkih v Komadajčevi hiši zvedel, da je Jože Valant do smrti onesposobil dva Nemca, ne spominja pa se več, ali sta oba padla na kraju samem, ali je eden od njiju umrl za posledicami ran kasneje.

Kako se je v Komadajčevi domačiji odvijalo drugo dejanje istega dogodka, se je izkazalo šele po vojni, ko sta se tujine vrnila starša. Njunega pripovedovanja se spominja snaša Antonija Valant z Bleda in posredno njuni vnuki.

Po srečem Jožetovem pobegu so policisti s strejanjem skozi okno v izbo ranili štirinestdesetletno mater Ivano Valant v trebuh. Na srečo rana ni bila smrtno nevarna, je pa zaradi slabega ravnanja z njo kmalu povzročila komplikacije, ki jih je saniral pooblaščeni civilni zdravnik, domačin iz Radovljice. Ko so policisti ugotovili, da iz notranosti ni bilo nobenega odpora več, so prihrameli v izbo in v njej našli sinove škornje, vojaško blizu z naštitki vodnika na rokavih in seveda poln partizanski nahrb-

tnik. Medtem ko so ogledovali plen, so iz veže v izbo prinesli mrtvega Nemca, ker je še povečalo napetost. Zaradi dogodka in negotovosti pretresen je osemnajstdesetletni oče Janez Valant pokleplnil pred mrtvega Nemca in ga po krščanski navadi pokrižal, kar njegovi ženi in materi dveh partizanov ni bilo pogodu. Zato mu je, nevarnosti navkljub, rekla: »Ne delaj mu križa — nihče ga ni vabil!«

Ta dogodek ima kar nekaj pomembnih prvin, predvsem pa se odlikuje po izredni prisobnosti, odločnosti in hitrosti ukrepanja partizana Skale, ko se sreča z oboroženim sovražnikom na razdalji enega metra, stori, kar mu čas veleval je storiti in plemenitost ter pogum materje v trenutkih zatem, ko s prezirom na mrtvega sovražnika v izbi izrazi materinsko bol, ki je bila obenem ponos nad izpričanim junaštvo njenega v tistih trenutkih iz rojstne domačije pregnanega sina — pripadnika slovenske vojske.

Ta usodni večer je bil hkrati tudi poslednje srečanje med sinovoma in staršema. Slednja so še iste noči odpeljali v begunjsko jetnišnico, kjer sta preživel šest negotovih tednov, nato pa so ju s transportom odpeljali na Nemško.

Sin Jože je padel 29. maja 1944, ko je Prešernova brigada napadla in uničila utrjene nemške naseljence v domovih izseljenih Slovencev v vasi Koritno pri Ribnem. Padel je kot nastek komandanta prvega bataljona Prešernove brigade, star 29 let. Sin Franc je padel med opravljanjem dolžnosti na polju ne daleč od rojstne vasi Ribno 26. marca 1945, ko se ni dopolnil 35 let.

Franci Gričar

Brezplačna znanja za delavce

Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev pri obrtnikih Kranj plačuje delavcem iz vseh petih gorenjskih občin izobraževanje ob delu in iz dela, organizirane strokovne tečaje in seminarje ter strokovne ekskurzije. Osnovnim organizacijam sindikata delavcev pri obrtnikih pomaga izvesti izobraževalno dejavnost ter s pomočjo časnika Delavec v obri svetuje pri sklepanju kolektivnih pogodb. Slednje žal še niso prevzeli vsi delavci pri obrtnikih na Gorenjskem, kljub temu da je osnovni dokument, v katerem so določena razmerja med delavci in nosilci obrti. Poudariti velja tudi to, da bo ta mesec sklad doživel 15 letnico svoje ustanovitve. V hotelu Kompa Ribno je organiziral tečaj za natakarje in kuharje ter za nevajalno - dekorativno kozmetiko za ženske stare nad 30 let. Udeležba je bila zadovoljiva. Kljub temu na skladu želijo, da bi prišlo na te namenske oblike izobraževanja še več delavcev in delavk. Decembra pa je bilo že sedmo strokovno izobraževanje frizerk v Kranjski gori v organizaciji sklada in Narta studia.

Irena Ambrož, natakarica gostilna Ambrož, Lahovče: »Pri nas imamo gostilno pol leta. O pripravi koktejlov nisem vedela veliko, saj na šoli le omenijo ta del natakarskega poklica. Zato je bila zanimivo poslušati prijedel o tem, kje pripravlja najpogosteje koktejle, zakaj so tako priljubljeni in trditev,

da se gost s koktejli ne sme opiti. Prav prijetno je bilo opazovati pripravo alkoholnih, brezalkoholnih, navadnih in dolgih koktejlov. Precej smo zvedeli o opremi, ki jo mora imeti vsak dober pripravljalec teh pijač in predvsem o redu, ki mora vladati na prostoru za pripravo koktejlov. Tovrstni tečaji so zanimivi tudi zaradi srečevanja gostinskih delavcev, izmenjave mnenj in podatkov o gospodarskem poslovanju.«

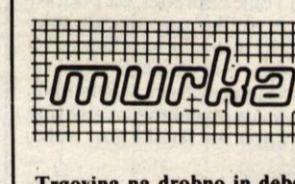
Igor Juhant, kuhan gostilne Plavna, Škofja Loka: »Ker v svetovnem gostinstvu vse bolj povprašujejo gostje po domačih jedeh, me je gostilničar poslal na tečaj za kuharje pod vodstvom Kristine Matjaščeve. Pripravili smo nad deset domačih jedi. Pomembno je bilo to, da smo vsi sodelovali pri nastajanju vsake jedi in tako lahko primerjali naše postopke z recepti in nasveti te slavne mojstrice slovenske kuhinje. Vesel sem bil, da sta gospa Kristina in Šef kuhinje Andrej Guzelj izredno rada odgovorila na vsa dodatna vprašanja. Zato lahko rečem, da mi ni žal, da

sem se udeležil tečaja, ki ga je delavcem v celoti plačal sklad. Delavcem pri obrtnikih pripovedam, da se udeležijo tečajev, ki jih pripravlja sklad.«

Marija Marinšek, gostilnica Naklo: »Pri nas ne strežemo domačih jedi, ker delam sama v kuhinji in nimam dovolj časa za pripravo zahtevnih, a izjemno okusnih obrokov. Med tečajem sem si podrobno ogledala kuhinjsko opremo, pomagala in pripravljala vse vse zanimala za organiziranost kuhanke, slaščičarskega, mesarskega in drugega dela v hotelu v Ribnem. Priznam, da sem v dobrih petih urah odkrila številne novosti. Zato je razumljivo, a se tudi pri meni vzbudila želja, da bi se kranjski gostinci pogosteje sestajali in si izmenjali poslovna, tehnična in tehnološka spoznanja. Vsi skupaj bi veliko pridobili, vsak pa bi še vedno ohranil svoje posebnosti. Saj to trdi tudi svetovalno tržno geslo: Razmišljaj globalno - deluj lokalno!«

besedilo in slike
Stane Jesenovec

Trgovina na drobno in debelo p. o.
Lesce, Alpska c. 62

Po sklepu DS DO z dne 20. 11. in 5. 10. 1989 razpisujemo LICITACIJO

I. za prodajo poslovnega lokal - trgovine v campu Šobec v skupni izmeri 382,80 m²
cena objekta je 4.000.000 din

Pogoji za sodelovanje na dražbi je sklenitev pogodbe o najemu vse pripadajoče opreme

II. za prodajo poslovnih lokalov na Jesenicah (za Supermarketom)

lokal I.	površina 25,85 m ²	cena 400.000 din
lokal II.	površina 71,35 m ²	cena 969.000 din
lokal III.	površina 24,30 m ²	cena 344.000 din
lokal IV.	površina 36,46 m ²	cena 480.000 din

Kavcijo za sodelovanje na dražbi v višini 10 % cene je treba plačati z ustreznim čekom, pologom gotovine ali potrdilom o nakazilu na žiro račun prodajalca, št. 51540-601-16247.

Kupec mora plačati celotno kupnino v 3 dneh po končani dražbi. Plačano kavcijo štejemo v kupnino.

Neuspešemu ponudniku bomo kavcijo vrnili. Prometni davek po odmeri in ostale stroške plača kupec.

Dražba bo dne 8. 1. 1990 ob 10. uri v poslovni stavbi Mure, na Alpški 62 v Lescah.

Ogled lokalov bo 6. 1. 1990 med 9. in 12. uro.

Informacije po telefonu št. 75-650 int. 26, tov. Malej.

GORENJSKI GLAS
več kot časopis

Skupščina Namiznoteniškega kluba Merkur Kranj

Do kdaj še ptice selivke

Kranj, decembra - Prepričani smo, da bo v Kranju končno prišel čas tudi za nas in da bomo dobili stalni prostor za trening in tekmovanja, brez stalnih selitev, vsakodnevnega postavljanja in podiranja miz ter prerekanja s hišniki, ali bodo dvorane odprli ali ne. Preteklih uspehov nam ocitno nočejo priznati, zato se bomo moralni ponovno dokazati, je dejal na decembrski skupščini Namiznoteniškega kluba Merkur iz Kranja njegov predsednik Darko Klevišar.

Novemu vodstvu kluba, ki je ob razumevanju in sodelovanju s sponzorjem, Merkurjem iz Kranja, uspelo kranjski namizni tenis spet vtiriti na pot napredka, je bilo na skupščini izrečeno priznanje. O tem nedkaj tako uspešnem kranjskem športu se sedaj spet sliši in bera. Vodstvu kluba je povzročalo največ težav iskanje dvorane za trening. Velikega uspeha ni bilo. Vadba še vedno poteka v treh telovadnicah: na Gimnaziji, v stražiščem Partizanu in na Ekonomski šoli in še to zvečer, kar je prepozno za najmlajše. Mislim, je dejal predsednik kluba Darko Klevišar na skupščini, da smo si zaslužili stalni prostor in da ne bomo več odvisni od raznih hišnikov, ki razen mrzlih prostrov terjajo razna plačila. Gimnazija je izjema. Mnogi okoliški kraji so na boljšem. Morda bodo časi tudi za nas, ko veliki, dragi objekti ne bodo več pojedli vsega proračunskega denarja. Pozitivna za klub je bila zaposlitev poklicnega trenerja in igralca Zorana Gašiča, ki delo opravlja resno in rezultati se že kažejo. Predsednik Klevišar se je zahvalil za prizadevno delo odbornikom, staršem, NTK Kovina Olimpija, ki pomaga Kranjčanom in sodeluje z njimi, pokrovitelju Merkurju, ZTKO Kranj, Gorenjskemu tisku, Savi in Ljubljanski banki, sredstvom obveščanja, še posebej pa dolgoletnemu kranjskemu namiznoteniškemu igralcu in trenerju Vinku Marušiču, ki je skoraj tri desetletja vezan na kranjski namizni tenis. Za novega predsednika izvršilnega odbora je bil ponovno izvoljen Darko Klevišar, Stane Tadina pa za njegovega namestnika, Janez Teran bo še naprej vodil tehnično komisijo, njegov namestnik pa je Zoran Ramovš. Podeljena so bila tudi priznanja Namiznoteniške zveze Slovenije, ki sta jo dobila tudi Merkur in njegov direktor Jakob Piskernik, med trinajstimi dobitniki pa je tudi naše uredništvo.

J. Košnjek

Priznanja tržiškim športnikom

Tržič, 30. decembra — Tržiški športniki so tako kot vsako leto tudi ob koncu lanskega leta pripravili tradicionalno srečanje najboljših športnikov in najbolj zagnanih športnih delavcev. Srečanje so pripravili v Gostilni Pr' Slug, kjer se je zbralovo več kot petdeset povabljencev.

V uvodu je predsednik TKS Tržič Janez Kikel na kratko opisal dogodke v letu 1989 ter predvsem poudaril, da je bilo v tem obdobju doseženih precej dobrih rezultatov, ki so jih dosegli alpinisti, smučarji alpinci in skakalci, sankiči in zmajarji ter, da je bil tudi v letu 1989 narejen velik napredok na področju rekreacije, k čemur so prav gotovo veliko pripomogle tako imenovane Delavske športne igre. Veliko je bilo narejenega tudi na področju obnove in izgradnje športnih objektov, kjer več omenjeni izgradnji smučarsko skakalnega centra v Sebenjah, obnovu steze na kegljišču, pripravo vseh projektov za pokritje balinišča na Ravnah, materiala za kočo na Kriški gori nekaj drugih akcij.

Udeleženci srečanja so za tem pogledali nekaj posnetkov z letošnjega 24. krosa občinskih reprezentanc Dela v Kopru, ki sta jih pripravila Dušan Meglič in Marjan Salberger, prikazovali pa so uspešne nastope tržiških tekačev in tekačic.

Na srečanju so podelili tudi letosnjaja najvišja občinska priznanja za delo v telesni kulturi. Za živiljenjsko delo in prispevek k razvoju telesne kulture je zlato Bloudkovo značko prejela Zora Konči, bronasti Bloudkovi znački sta prejela Albert Laibacher za aktivno in dolgoletno delo v taborištvu in rokometu in Pavel Štular za več kot 20-letno delo v Planinskem društvu Križe, bronasti pa sta prejela Stane Hočvar za delo v Planinskem društvu Križe ter Andrej Loc za uspešno delovanje v šahovskem društvu Tržič.

Kot je že navada so podelili tudi priznanja najboljšim tržiškim športnikom in športnicam. Prejeli so jih alpski smučarji Uroš Marič, Maja Škerjanc, Vojko Lapanja, Primož Jazbec in Urška Ude, alpinisti Filip Bence, Iztok Tomazin, Nuša Romih in Aljaž Anderle, smučarji skakalci Dejan Jekovec, Robi Meglič, Franci Jekovec, Boštjan Česen, Janko Mohorič, Matija Stegnar in Jaka Grosar, rokometaš Bojan Markič in Urška Rožič, športnika rekreativca Anica Jerman in Jože Bohinc ter športnika ŠŠD Anže Rener in Sanja Banovič.

J. Kikel

Hokej na ledu

Novi trener Jeseničanov

Jesenice, 4. januarja - Predsedstvo Hokejskega kluba Jesenice je zadnji dan starega leta sklenilo, da Ciril Klinar ne bo več trener prvega moštva, ker ni izpolnjeval delovnih obveznosti. Na njegovo mesto je bil imenovan Jože Češnjak, pomagal pa mu bo trener mladincev Vaclav Červeny.

Zmaga Bleda

V nadaljevanju I. B zvezne hokejske lige je Bled v gosteh premagal Slavijo s 6 : 1. Zmaga Bleda ni bila vprašljiva. Gole za Bled so dosegli Kurbos, Borse, Klemenc in Pajk.

J. K.

V nedeljo 33. dražgoške prireditve

Novo druženje v Dražgošah

Kranj, 3. januarja - Na osrednji slovesnosti, ki bo v nedeljo opoldne pred spomenikom v Dražgošah, bo govornik predsednik organizacijskega odbora prireditve Po stezah partizanske Jelovice Janez Lušina.

Letošnje dražgoške prireditve v počastitev škofjeloškega občinskega praznika in 48. obletnice voja Cankarjevega bataljona v Dražgošah bodo potekale po tradicionalnem programu. Začele se bodo ponoči sobote, 6. januarja, na nedeljo, 7. januarja, z začetkom dveh težkih pohodov: od Valterskega vrha pod Pasjo ravno do Dražgoš (Po poti Cankarjevega bataljona) in od Prtovča prek Ratitovca do Dražgoš (Po poti Prešernove brigade). Razen teh dveh bo na sporedu še sedem lažjih pohodov: po poti Gorenjskega odreda od Soteske preko Jelovice do Dražgoš, po poti heroja Iva Slavca - Jokla iz Stražišča, Zgornje Besnice in Nemilj do Dražgoš, po poti Škofjeloškega odreda od Škofje Loke prek Križine in Čepulj do Dražgoš, po poti Otona Vrhunca od Selca do Dražgoš, pohod od Železnika do Dražgoš in po poti heroja Tončka od Kropke do Jamnika. V Dražgošah bodo tudi tokrat uredili tabor taborniki.

ZSMS vabi na pohod

Občinska konferenca ZSMS Škofja Loka vabi na pohod Po poti Škofjeloškega odreda. Zbirališče pohodnikov bo v nedeljo, 7. januarja, ob 6. uri v Škofjeloški vojašnici Jože Gregorčič - Gorenje. Za napitek in malico je poskrbljeno, prav tako pa za prevoz iz Dražgoš do Škofje Loke.

Na sporedu bosta tudi dve športni prireditvi. Prva bo 19. odprt patrulno tekmovanje smučarskih patrulj enot teritorialne obrambe Slovenije. Stari bo v nedeljo ob 8. uri v Dražgošah. Ob 8. uri pa bo v Kopri 14. tekmovanje tekaških ekip ZRVS in ZSMS. Slovenski zaključek oben tekmovanj bo opoldne na osrednji svečanosti pred spomenikom NOB. V osnovni šoli v Dražgošah bo tudi tokrat srečanje borcev.

Planinci, upokojenci

Na pohod v Dražgoš vabita tudi Planinsko društvo Kranj in Društvo upokojencev Kranj. Na izbiro bosta dva pohoda. Zahtevnejši, po poti Iva Slavca - Jokla, dolg od 3 do 4 ure, bo potekal od Javornika prek Čepulj in Mohorja v Dražgoš. Vodil ga bo planinski vodnik inž. Igor Kloar. Do Javornika bo peljal posebni avtobus, ki bo ob 8. uri odpeljal izpred hotela Creina v Kranju. Krajski, manj zahteven pohod, pa je primeren za upokojence. V poldrugi urki bodo pohodniki prehodili pot od Podblice do Dražgoš. Do Nemilj bo odpeljal posebni avtobus ob pol desetih izpred Creine, izlet pa bo vodil planinski vodnik Dušan Feldin. V Kranj pa bodo iz Podblice oziroma Nemilj začeli voziti posebni avtobusi ob 14. uri.

Z občinskega odbora Zveze borcev Kranj sporočajo, da bodo za pohodnike iz kranjske smeri organizirali brezplačne avtobusne prevoze do izhodiščnih točk. Za pohodnike, ki bodo šli iz Stražišča prek Čepulj in Mohorja, bo posebni avtobus odpeljal ob 8. uri izpred hotela Creina. Ob pol desetih pa bo odpeljal izpred Creine avtobus tiste pohodnike, ki bodo krenili v Dražgoš iz Nemilj. Za vrnitev v Kranj bodo avtobusi čakali od 14. ure daleje na Podblice in v Nemiljih. Prvi avtobus bo odpeljal ob 14. uri, nato pa do 17. ure na vsake pol ure.

J. Košnjek

Slalomski tekmi sta v Podkorenju pripravljeno za slalomski tekmi

Sobota in nedelja v znaku slalomistov

Kranjska gora, 3. januarja - V sredo je bilo slalomski tekmi sta v tej suhi zimi, ko je nekaj tekem za svetovni pokal že odpadlo, prava odrešitev. V soboto bo slalom, ki je 17. decembra odpadel v Madonna di Campiglio, v nedeljo pa bo 29. slalomski tekma za Pokal Vitranc. Oba dneva se bo prva vožnja začela ob 10.15, druga pa ob 13. uri.

Veleslalom so Kranjskogorci že odpovedali, zato pa so dobili drugi slalom. Tekmi nista več v nevarnosti, saj ju lahko skazi ali prepreči le močna odjuga. Tradicija velikih smučarskih tekmovanj v Kranjski gori se tako nadaljuje. Letos bo že 29. tekmovanje. Najuspešnejša smučarja na kranjskogorskih dirkah doslej sta s po dvema zmagama Bojan Križaj, ki je zmagal leta 1982 in 1986 ter Marc Girardelli, ki je zmagal leta 1985 in 1988. Med najboljšimi je bil največkrat Ingemar Stenmark, med zmagovalci pa je tudi Rok Petrovič.

Kranjska gora bo priložnost predvsem za slalomiste, da si izboljšajo položaj v točkovjanju za svetovni pokal. Štrene jim lahko zmeša le nekaj veleslalomistov, drugi pa so praktično brez možnosti. Zato se utegne po Kranjski gori spremeni v vrstni red v točkovjanju za svetovni pokal. Sedaj vodi Zurbriggen s 126 točkami pred Furusethom 118, Bittnerjem 79, Eriksonom 77, Maderjem 75, Girardellijem 64, Gstreinom 50 itd. Robert Žan je 56. s 4 točkami, Grega Benedik pa je 62. s tremi točkami.

V slalomskem točkovjanju za svetovni pokal vodi po treh slalomih, ki so jih dobili Bittner, Tomba in Stanggasinger, vodita Bittner in Gstrein s po 43 točkami, Furuseth ima 42 točk, Girardelli 41, Stanggasinger 37, Zurbriggen 29, Tomba 25, Mader 19 itd. Benedik je 23. s tremi točkami.

Oba slaloma se bosta začela ob 10.15, drugi vožnji pa ob 13. uri.

J. Košnjek

Vaterpolistom Triglava (v belih kapicah) se je prva priložnost za zmago izmaznila iz rok.

Vaterpolo

Zapravljena priložnost za zmago

Kranj, 3. januarja - Jutri igrajo vaterpolisti kranjskega Triglava v Beogradu s Crveno zvezdo, kjer bodo skušali iztržiti kar se da ugoden izid.

Priložnost, da bi vaterpolisti kranjskega Triglava v tekmi z Jadranom iz Hercegnovega prvič zmagali, je splavala po vodi. Predvsem preveč lahko in predvsem na račun slabe igre kranjskih vaterpolistov, ki bi si lahko, če bi v soboto v ljubljanskem bazenu Tivoli zmagali, precej olajšali borbo za obstanek v prvi zvezni ligi. Žal je bil Triglav poražen z 8 : 12 (2 : 4, 1 : 5, 3 : 2, 2 : 1). Gole za Triglav so dosegli Hajdinjak 1, Drnasin 1, Grabec 2, Marinčič 3 in Štromajer 1. Tekmo sta sodila Djordjević iz Beograda in Miškovič z Reke, ki sta predvsem v prvih dveh četrtinah grešila na škodo Triglava in gostom dopuščala pretrdo igro, kar pa ne more biti opravičilo za poraz.

Tekma je bila za Kranjčane zgubljena v prvih dveh četrtinah, ko so igrali nedopustno slabo, predvsem pa so slabše plavalii, igrali statično in premalo streljali na gol. Očitno je bilo breme možnosti za zmago za Kranjčane pretežko, saj so grešili pri stodostnih priložnostih za gol, pa tudi prednosti igralca več niso izkorisčali. Edina izjema pri Kranjčanih je bil vratar Naglič, ki je v prvem delu tekme branil odlično in preprečil še hujše vodstvo Jadran.

Liga se nadaljuje in treba bo izkoristiti prav vsako priložnost za zmago ali vsaj za neodločen izid. Prva dobljena točka bi bila za Kranjčane velika spodbuda.

J. Košnjek, slika G. Šinik

Vabilo, obvestila

Košarkarski spored - V slovenski ženski košarkarski ligi igralke Kranja gostujejo, prav tako pa tudi košarkarice Odeje Marmorja. Jeseničanke pa igrajo doma. V moški ligi, kjer z Gorenjske igra samo kranjski Triglav, pa bo na sporedu jučri, 6. januarja, 12. kolo. Kranjski Triglav igra ob 19. uri v dvorani na Planini z Rogasko.

Polfinalna kegljaško prvenstvo Gorenjske - Po 8. kolih v gorenjski kegljaški ligi, kjer vodi Ljubelj z 12 točkami, se bo tekmovanje nadaljevalo 27. januarja. Na sporedu bodo polfinala prvenstva Gorenjske. V Kranju in na Jesenicah bo jučri in v nedeljo nastopilo 72 najboljših kegljačev, od katerih jih bo 24 najboljših sodelovalo na finalu, ki bo 13. in 14. januarja v Škofji Loki in v Tržiču. Ženske bodo imele polfinalne jutri in v nedeljo v Škofji Loki, finale pa bo 13. in 14. januarja na Jesenicah.

Tone Bolka

Hokej na ledu

Triglav s Partizanom

Kranj, 3. januarja - Gorenjska hokejska moštva uspešno nastopajo v I. B zvezni hokejski ligi. Po 9. kolu vodijo Jesenice II s 14 točkami iz osmih tekem, drugi je kranjski Triglav z enakim številom točk, tretji pa je Bled, ki je v devetih tekemah zbral 12 točk.

V 9. kolu je Triglav premagal Medveščaka II s 6 : 4, zadetke za Triglav pa so dosegli Kozamara 3, Gros, Židan in Drinovec pa po enega. Bled pa je premagal Ino s 13 : 9. Tekma med Jesenicami II in Mladostjo ni bila odigrana. Prav tako v sredu ni bilo tekme med Ino in Triglavom. Ina se je samovoljno, v nasprotju s propozicijami Hokejske zveze Jugoslavije, odločila, da bi morala biti tekma opoldne, na kar pa Triglav ni pristal in je o tem obvestil tekmovalno komisijo.

Jutri bo na sporedu 11. kolo. Triglav bo igral ob 17.30 s Cinkarno, Bled pa doma s Spartakom. Jesenice II bodo igrale v Ljubljani z Olimpijo II.

Hokejistom Triglava pa je uspel nastop v polfinalu jugoslovanskega hokejskega pokala. V četrtnfinalu so Kranjčani z 12 : 3 premagali Radnik Mladost in bodo tako v pondeljek, 8. januarja, ob 18. uri igrali na kranjskem drsališču z beograjskim Partizanom, enim od štirih najboljših jugoslovenskih hokejskih moštev. Ljubljani hokeja, vabljeni!

J. K.

TV SPORED

PETEK

5. januarja

- 8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9. Spored za otroke in mlade
9.30 V hribih se dela dan: Po-prek čez Pohorje, dokumentarna serija
10.00 Spreminjanja: Delavnica Marka Pogačnika, dokumentarna oddaja
10.45 E. Reitz: Domovina, nemška nadaljevanja
12.30 Video strani
15.10 Video strani
15.20 Teleski 90
15.55 Žarišče, ponovitev
16.25 EP, Video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, ponovitev
18.05 TV okno
18.15 Spored za otroke in mlade
18.15 Pojd nekam, ne ve se kam: Zlato jabolko, lutkovna serija TV Zagreb
18.30 A. Lindgren: Pika Nogavčka, švedska nanizanka
19.00 Risanka
19.12 Propagandna oddaja
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.24 Propagandna oddaja
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.14 Propagandna oddaja
20.20 Nafta, angleško-norveška dokumentarna serija
21.15 TV okno
21.20 Ulice San Francisca, ameriška nanizanka
22.10 TV Dnevnik 3
22.30 Oči kritike
23.10 Kabaret, ameriški film
1.10 Video strani

2. program TV Ljubljana

- 16.30 Satelitski programi — poskusni prenos
18.00 Regionalni programi TV Ljubljana - studio Maribor
19.00 Domači ansambl: Ansambel Vlada Sredenška
19.30 TV dnevnik
19.55 Premor
20.00 Žarišče
20.30 Večer popularnih opernih zborov
21.55 Satelitski programi — poskusni prenos

1. program TV Zagreb

- 8.20 TV koledar
8.30 Šaram baram, zabavno-glasbena oddaja
9.00 Šolski program
9.00 Zimski športi
9.15 Naši prijatelji živali: Pujs
9.30 Iz vsega čtiva: Zvonimir Golub
10.00 Naši likovniki: Ivan Ranger
10.30 Rezerviran čas
12.30 Poročila
12.40 Rezerviran čas
15.30 Poročila
15.40 Noč in dan, ponovitev
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalna oddaja
17.50 Šaram baram, zabavno-glasbena oddaja
18.20 Risanka
18.45 Oddaja o kulturi
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik 2
20.00 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
21.00 Glasba razpoloženja
21.45 TV Dnevnik
22.05 Kulturalni magazin
23.05 Poročila v angleščini
23.10 Noč in dan
1.25 Poročila

SOBOTA

6. januarja

- 8.50 Video strani
9.00 Otroška matineja
9.25 Piancavallo: Svetovni pokal v alpskem smučanju
10.15 Kranjska gora: Svetovni pokal v alpskem smučanju
12.15 Bischofshofen: Svetovni pokal v smučarskih skokih, prenos
12.55 Kranjska gora: Svetovni pokal v alpskem smučanju
12.55 Piancavallo: Svetovni pokal v alpskem smučanju — veleslalom (ž), prenos 2. teka
15.00 London — Ljubljana, zabavno glasbena oddaja, ponovitev
15.45 Video strani
15.55 Žarišče, ponovitev
16.30 TV Dnevnik 1
16.40 Poslovne informacije
16.45 Legenda o samotrem jezdecu, amer. film
18.25 Alo, alo, zabavnohumoristična oddaja
18.50 Risanka
19.00 TV Mernik
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.20 Žrebanje Podarim dobim
20.20 Miroslav Kraljež: Glemabajevi, TV nadaljevanja,
21.35 Zdravo
22.47 Poročila
0.15 Video strani

2. program TV Ljubljana

- 16.25 Kako biti skupaj, oddaja TV Beograd
16.55 DP v rokometu — Lovčen: Medveščak, prenos
18.20 Vaterpolo — Partizan: Jadran Split, vključitev v prenos
19.30 TV dnevnik
20.10 Filmske uspešnice
Zadnji kitajski cesar
italijansko-angleško-kitajski film
22.35 Satelitski programi — poskusni prenos

1. program TV Zagreb

- 8.35 TV Koledar
9.00 Izbor izobraževalnega programa
9.45 Nemščina
10.45 Noč in dan, ponovitev nočnega programa
13.00 Televizijski družinski magazin
14.30 Ciklus filma Walt Disneyja: Družina Robinson, ameriški film
16.05 Sedem TV dni
16.45 TV dnevnik
17.00 Narodna glasba
17.30 Dramska serija, ponovitev

NEDELJA

7. januarja

KRANJ STORŽIČ

5. januarja amer. barv. akcij. film OKRUTNA DŽUNGLA ob 16., 18. in 20. uri 6. januarja Ni kinopredstavlji 7. januarja amer. barv. fant. film SOLARNI BOJEVNIKI ob 10. uri, franc. barv. kom. GADJE NA POČITNICOAH ob 15. uri, amer. barv. srlj. STRAŠNE SANJE V ULICI BRESTOV ob 17. in 19. uri, prem. amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 21. uri 8. januarja prem. amer. akcij. film IZVEN ZAKONA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 9. januarja amer. barv. akcij. film IZVEN ZAKONA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 10. januarja amer. barv. akcij. film IZVEN ZAKONA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 11. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 12. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 13. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 14. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 15. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 16. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 17. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 18. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 19. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 20. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 21. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 22. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 23. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 24. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 25. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 26. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 27. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 28. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 29. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 30. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 31. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 32. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 33. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 34. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 35. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 36. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 37. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 38. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 39. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 40. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 41. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 42. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 43. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 44. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 45. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 46. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 47. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 48. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 49. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 50. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 51. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 52. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 53. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 54. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 55. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 56. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 57. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 58. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 59. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 60. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 61. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 62. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 63. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 64. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 65. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 66. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 67. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 68. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 69. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 70. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 71. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 72. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 73. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 74. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 75. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 76. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 77. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 78. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 79. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 80. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 81. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 82. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 83. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 84. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 85. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 86. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 87. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 88. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 89. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 90. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 91. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 92. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 93. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 94. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 95. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 96. januarja amer. barv. kom. LETALSKA AKADEMIJA ob 16. in 18. uri, amer. trda erot. NOČNO ŽIVLJENJE ob 20. uri 97. januarja amer. barv. kom. LETAL

57 mild nežna moč izbranega tobaka

Blaga in nežna filter cigareta 57 MILD je osvojila in zadržala privrženost kadišev s svojo nenehno kvaliteto, to pa je največje in najdražje priznanje temu proizvodu Tobačne tovarne Ljubljana.

Tudi leto dni zatem, ko je bila izdelana po vašem okusu, potrošniki, je strokovna žirija ponovno visoko ocenila kvaliteto 57 MILD.

**Filter cigareta 57 MILD je dobitnik
ZLATE MEDALJE SKOMESA '89!**

**DELAVSKA UNIVERZA
„TOMO BREJC“ KRANJ**

Delavska univerza Tomo Brejc Kranj vpisuje kandidate v zimskem semestru šolskega leta 1989/90 v jezikovne tečaje:

NEMŠCINE (I., II., III., IV. in V. stopnja ter konverzacija)
ANGLEŠCINE (I., II., III. in IV. stopnja ter konverzacija)
ITALIJANŠCINE (I., II., III. in IV. stopnja)
FRANCOŠCINE (I., II. in III. stopnja)
SLOVENŠCINA (I. stopnja)
ŠPANŠCINA (I. stopnja)

Tečaji I. in II. stopnje trajajo 90 izobraževalnih ur, tečaji III., IV. in V. stopnje ter konverzacije pa trajajo 50 - 80 ur. Pouk na tečajih je organiziran dvakrat tedensko v popoldanskem oziroma večernem času.

OSVEŽITVENI TEČAJI 4 krat mesečno ob koncu tedna (za angleščino, nemščino, italijanščino in francoščino)

PONAVLJANJE ANGLEŠKE SLOVNICE (za srednješolce) ob koncu tedna.

Prijave sprejemamo do 31. januarja 1990 leta. Podrobnejše informacije dobite po tel. 27-481 vsak dan od 7. do 15. ure. Pouk se bo pričel v prvem tednu meseca februarja 1990.

**VZGOJNOIZOBRAŽEVALNI ZAVOD
TOZD OŠP KARAVANŠKIH KURIRJEV NOB
CESTA TALCEV 2
64270 JESENICE**

Komisija za delovna razmerja Osnovne šole Karavanških kurirjev NOB razpisuje prosta dela in naloge

- **PREDMETNEGA UČITELJA TELESNE VZGOJE** za določen čas od 12. 2. 1990 do 30. 6. 1990 s polnim delovnim časom

Pogoji:

Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o osnovni šoli, imeti morajo visoko ali višjo izobrazbo pedagoške smeri.

Rok prijave je 8 dni.

Kandidati naj pošljajo pisne vloge z dokazili o strokovnosti in kratkim življenjepisom na naslov TOZD Osnovna šola Karavanških kurirjev NOB, Cesta talcev 2 - Komisija za delovna razmerja in samoupravno delitev OD.

GORENJSKI MUZEJ KRANJ

Objavlja na podlagi sklepa zborna delavcev prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA za določeno 4 let

Kandidati morajo poleg pogojev določenih z zakonom izpolnjevati še naslednje pogoje:

- imeti morajo visoko izobrazbo
- pet let delovnih izkušenj
- izpolnjevati morajo druge pogoje, ki jih določa družbeni dogovor o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljajo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: Gorenjski muzej Kranj, Tavčarjeva 43, 64000 Kranj, z oznako: za razpisno komisijo. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po zaključku prijav.

**OSNOVNA ŠOLA LUCIJAN SELJAK
Kranj**

Komisija za delovna razmerja Osnovne šole Lucijan Seljak Kranj razpisuje za nedoločen čas prosta dela in naloge

- **UČITELJA TELESNE VZGOJE (P, PU)**
- **UČITELJA RAZREDNEGA POUKA** za DE Besnica
- **UČITELJA NEMŠKEGA IN ANGLEŠKEGA JEZIKA (P, PU)**

Nastop dela 5. 2. 1990

in objavlja za določen čas prosta dela in naloge

- **VARUHINJE** v VVO Orehek (od 23. 1. do 31. 8. 1990).

Rok prijave je 8 dni od objave. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

**KOMUNALNO GOSPODARSTVO
OBČINE RADOVLJICA
Ljubljanska cesta 27**

Komunalno gospodarstvo občine Radovljica, Ljubljanska cesta 27, obvešča uporabnike komunalnih storitev, da je na podlagi 2. člena sklepa o povečanju cen komunalnih storitev (Uradni vestnik Gorenjske št. 13) in soglasja Izvršnega sveta Skupščine občine Radovljica korigiralo cene vseh komunalnih storitev za 43 %, kar je toliko, kot so se povečale drobnoprodajne cene v mesecu novembra glede na oktober. Tako usklajene cene veljajo s 15. 12. 1989.

INFO CENTER
Ljubljana, Celje, Koper

**Informacijsko trženje
in posredovanje**

**ZASTAVA AVTO
Ljubljana**

- Ljubljana, Celovška 150, tel. 061/557-351, 554-141 (int. 202)
 - Celje, Miklošičeva 5, tel. 063/24-211
 - Koper, Istrska 55, tel. 066/34-621

Posredujemo uvoz avtomobilov FORD, FIAT, OPEL, SUZUKI, SUBARU, AUDI, VW, ALFA ROMEO, LADA, SEAT, PORSCHE

Informacijske cene nekaterih modelov:

- FORD Fiesta C 1.1, 55 KM, neto 11.795 DEM
- FORD Fiesta 1.4 CLX, 3 vrata, 71 KM, DEM 13.683,71
- FIAT Uno 45 Super Scala, 44 KM, neto 11.658 DEM
- OPEL Kadett LS 1.4i, 3 vrata, 60 KM, neto 13.830 DEM
Kadett LS 1.4i, 4 vrata, 60 KM, neto 15.180 DEM
- VECTRA 2.0i, GL, kat. 4 vrata z dodatno opremo, DEM 21.594,59
- SUZUKI Alto Gi, 3 vrata, 40 KM, neto 8.910 DEM
Swift GL 1.0 katal., 3 vrata, 55 KM, neto 11.715 DEM
Samurai de Luxe 4 x 4, katal., 60 KM, neto 16.689 DEM
- SUBARU Justy 1.0 Evronorm, 5 vrata, 55 KM, neto 12.820 DEM
Justy 1.2 Eronorm, 5 vrata, 68 KM, neto 14.300 DEM
- LADA Samara LS, 1100, 5 vrata, 53 KM, DEM 8.908,96 in Samara LS, 1500, 5 vrata, 72 KM, DEM 9.698,85
- Velika izbira tudi drugih znakov in modelov.
- Bogata standardna oprema, dobavni rok ca. 10 dni po vplačilu.
- Informacije, prospekti material, ceniki in celotna organizacija v posredniški mreži INFO CENTER.

IC INFO CENTER – najkrajša pot do nakupa!

GORENJSKI GLAS
več kot četrt včeraj

MALI OGLASI

**27-960
cesta JLA 16**

APARATI STROJI

Prodam trajnožarečo PEČ. Franc Plevl, Velesovo 12, Cerknje, tel. 42-497

Prodam TRAKTOR imt 542, s 800 delovnimi urami. Vrtna pot 3, Voglje - Senčur

Prodam barvni TV, znamke kerding, daljinsko vodenje in zamrzovalno SKRINJO gorenje, 380 litrov. Cena 850 DEM. iliev, Golnik 46, št. sobe 257

Prodam barvni TV philips na daljinsko upravljanje. tel. 631-122 64

Prodam DELE BRUSILNEGA STROJA, primerne za predelavo v rezkalni stroj ali kaj podobnega. Cena 1.000 DEM v dinarski protivrednosti. tel. 69-030, int. 26, dopondne

Prodam TRAKTOR štore 402 in KOSILNICO laverda. Peter Šuštar, Podhrška 9, Kamnik

Prodam PRALNI STROJ gorenje, star 1 leto. tel. 38-809

Prodam nov POMIVALNI in PRALNI STROJ gorenje. Cena ugodna. tel. 69-543, popoldne, od 15. do 17. ure

Prodam dve termakulacijski PEČ, 6 kW in 4 kW. tel. 631-666 19

Ugodno prodam ŠTEDILNIK kiperbusch, star 2 leti. Olševec 39, Preddvor

VIDOREKORDER akai, nov in barvni TV panasonic, ekran 55 cm, prodam. tel. 22-586

Barvni TV gorenje, ekran 63 cm, prodam. tel. 48-761

**SE PRIPOROČA
MLIN**
V PREDOSLJAH
JOZE DOLHAR

TOVARNA POHISTVA
AJDOVSCINA

V SALONU POHISTVA
V PREZIDKU
VEČNAMENSKIE
DVORANE PPC
GORENJSKI
SEJEM KRANJ

LIPA
POHISTVO
ZA PREDMETNO POCUTJE
IN UDODJ
V VASEM DOMU

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina in brata

VOJKA MALIJA

se iskreno zahvaljujemo za pomoč sosedom in prijateljem, še posebej pa g. župniku za lep obred, ter pevcem, ostalim pa se v teh težkih trenutkih zahvaljujemo za izrek sožalij.

ŽALUJOČI: oče Peter, mati Vera in sestra Jelka

Goriče, 31. decembra 1989

**SKODA
Ing. FRANZ**

- NADOMEŠTI DELI
- DODATNA OPREMA
- SERVIS

BELJAK -
LANDSKRON (SEVER)
MILLSTÄTERSTRASSE 1
tel.: 9943-4242-41180

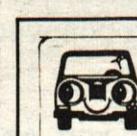
ZAPOSLITVE

ODRJARJA in DELAVCA za delo pri plastici sprejemam. Ponudbe z opisom dosedanje zaposlitve pošljite na oglasni oddelek. Šifra: PLASTIKA

Honorarno zaposlim KOVINOSTRUGARJA, z večletno praksjo, na Jesenicah. tel. 77-420 108

ŽIVALI

Prodam BIKCA, starega 1 teden. Stružev 9, Kranj

**AUTOBEDARF
HABERNIG**
Ges.m.b.H.
TECHNISCHE

BELJAK, FRIEDENSSTRASSE 24. tel.: 9943-4242-42250, FAX 44100
NADOMEŠTI DELI ZA VSE AUTOMOBILE - VELIKO SKLADIŠE
OB SREDAH IN SOBOTAH GOVORIMO SLOVENSKO

PONUDBA MESECA:

CHAMPION SVEČKE ZA VSE MODELE samo 16th NETO
OLJNI FILTRI ZA VW IN AUDI (BENCINARJE) samo 49.- neto

Prodam BIKCA simentalca, starega 6 tednov, za pleme ali z v skribo. Sp. Bitnje 4, Žabnica 3
Kupim BIKCA simentalca, starega od 7 do 14 dni. 75-914 9
Prodam KRAVO križančko ali črnobelo. Nova vas 3, Preddvor, 45-189 15
Prodam TELIČKO simentalko, težka 120 kg. 74-802 18
Prodma težko KRAVO simentalko, pred drugo telitvijo. Popovo 2, Tržič 33
Rjave JARKICE ter manjše in večje PRAŠIČE, prodam. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 36
Prodam PRAŠIČE za zakol (domača krma). Kurirska pot 11, Kranj - Primskovo 45
Prodam 6 tednov starega BIKCA simentalca. Krakovska 6, Voglje - Šenčur 55
Prodam 1 teden starega BIKCA. Podbrezje 107, Duplje 58
Prodam KRAVO simentalko, prvesnica. 68-662 59
Prodam 1 leto stare KOKOŠI nesnice, za zakol ali nadaljnjo rejo. Zadruga 18, Duplje, 58-405 65
Prodam PRAŠIČKE. Luže 38, Šenčur 75
Prodam polovico mlade GOVEDI, Trata 4, Cerknje 77
Prodam srebrno sive PUDLE, z rovnikom, odličnih staršev. Dominko, Trnovlje 32, Cerknje 101

RAZNO PRODAM

Prodam vezan KOZOLEC in pol mlade GOVEDI ter POLNOJARMENIK, šir. 71 cm. Kranj, Breznička 5, Škofja Loka 17
Barvni TV gorenje in KROMPIR igor, prodam. Lahovče 84, Cerknje, 42-952 20
Prodam REŠETKE za peč KTK, 40 kg, nove, kompletne, trajnožarečo PEČ kiperbusch in novo usnjeno JAKNO, št. 52 do 54. Sveteljeva 7, Šenčur 95

STAN.OPREMA

Zelo ugodno prodam dva rabljena KAVČA. Vogljanska 8, Voglje - Šenčur 4

Ugodno prodam JEDILNI KOT in dva STOLA. 25-545 22

Ugodno prodam POHIŠTVO za dnevno sobo, črne barve, 11 elementov. 39-982 23

POHIŠTVO za dnevno sobo, prodam. 34-691, zvečer 34

Prodam SEDEŽNO GARNITURO (kavč in 2 fotelja). Planinska 9, Bled 67

STANOVANJA

Prodam novo 2-sobno STANOVAJNE z dvema kabinetoma, na Planini III., v Kranju. 39-992 8

ITALO SCHUHMODE

ČEVLJARSKI CENTER ITALIJANSKE MODE CELOVEC
PISCHELDORFERSTR. 7
(CENTER - SEVER) RAZPRODAJA STOLETA:
10.000 PAROV OTROŠKIH,
ŽENSKIH, IN MOŠKIH

ČEVLJEV ZNIŽANO DO 50 %

Prodam 2-sobno STANOVANJE na Detelički pri Tržiču. Informacije na 50-947 14

GARSONJERO na Planini - Primskovo, 32 kvad. m., takoj prodam. 36-844, zvečer 29

Ugodno prodam starejšo STANOVANJE, 62 kvad. m., v centru mesta. 21-920 83

VOZILA

Ugodno prodam VW 1303 J, letnik 1974, registriran do aprila 1990. 26-120 1

Prodam Z 101, letnik 1980. Stara c. 27, Kranj 5

Prodam Z 101, letnik december 1981, generalno obnovljena. Marinšek, Pipanova 31, Šenčur 6

Prodam VW 1200, letnik 1975. 631-628 10

Prodam 126 P, letnik oktober 1988 in 380-litrsko zamrzovalno SKRNIJO, stara 6 let. 33-133 11

Prodam dobro ohranjen 126 P, letnik 1980. Dragoš, Gradnikova 3, Kranj. 23-136 12

JUGO 45 A, letnik 1987, prodam. 58-043 16

Prodam GOLF JGL, star 9 let. Stanje Grošelj, Poženik 46, Cerknje, 42-077 25

INFO-STAN
Računalniško posredovanje informacij o zamenjavi, nakupu, prodaji, oddaji (brezplačno) in najemu stanovanj, hiš, parcel, vikendov, lokalov. Tel. (061) 443-242, od 8. do 14. ure, v soboto od 10. do 12. ure.

Ugodno prodam LADO 1200 za 7 milijard. Informacije na 89-195 28

Prodam JUGO 45 AX, letnik decembra 1987. Podreber 28, Naklo, 48-704 30

Prodam Z 750, letnik 1982. Prevodnik. 65-095 31

Prodam Z 101, letnik 1987, prevoženih 30.000 km. 78-130 32

Prodam Z 101 GTL, letnik 1985. 25-991 37

Z 101 GTL 65, letnik 1984, prodam. 27-893 38

Prodam R 4, letnik 1982, registriran do junija 1990, prevoženih 58.000 km. Informacije na 36-642, od 13. do 18. ure 39

LADO riva 1300, 30.000 km, prodam. Smledniška 4, Kranj 40

Prodam JUGO skala 55, letnik marca 1989 in GORILEC na olje za centralno kurjavo, nov, nerabljen, z garancijo, znamke klekner. 633-118 41

Prodam dobro ohraneno LADO 1600, letnik 1980 in Z 750, letnik 1977, registrirana do 22. 1. 1991. Milan Jarc, Okroglo 19, Naklo 43

ZAHVALA

V torek, 19. decembra 1989 smo se poslovili od naše drage mame

MANCE NOVAK

roj. Graščič
s Primskovega pri Kranju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom, delavcem Kibernetike in Creine ter vsem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in jo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Sajovčevi za dolgoletno zdravljenje, g. župniku za lep pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke. Še enkrat vsem prav lepa hvala.

VSI NJENI**ZAHVALA**

V 78. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, tašča in sestra

IVANA ZAKOTNIK

Jekova mama iz Dorfarjev

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti. Zahvala velja tudi družini Ažman in sodelavcem delavnice Ažman, g. župniku za opravljen obred ter pevcem od Sv. Duha za zapete žalostinke.

VSI NJENI

Dorfarje, 17. decembra 1989

»TELEFON« TRGOVINA SERVIS

LJUBLJANA - KRAJN

Vabimo vas v novo specializirano trgovino, servis in komisjsko prodajalno s telefonskimi in alarmnimi napravami v Ljubljani, Brilejeva 12, odprtvo od 9. - 18. ure tel.: 061-573-209, 064-25-867.

Z 101, letnik 1976, ugodno prodam. Vrbančič, Cankarjeva 1, Tržič, 50-260, int. 305, dopoldne 63

Prodam GOLF diesel, letnik 1984. Mirko Stojc, Poljšica 15, Zg. Gorje 66

Prodam Z 101 skala 65, stara pol leta. 65-073 44

Prodam Z 101, letnik 1979 in AV-TOMATIK, nov. Matjaž Poljanec, Selo 43, Bled 48

LADO niva, stara 2 leti, dodatno opremljena, registrirana za leto 1990, ugodno prodam. 26-849, popoldne 49

Prodam JUGO skala, letnik decembra 1988, 13.000 km. Cena 8.200 DEM. 68-274 52

LADO samar, letnik september 1988, bele barve, 5 prestav, 19.600 km, prodam za 9.700 DEM. 69-746 53

Prodam FORD FIESTO, letnik 1981 in 4 zimske GUME za VW. 38-172 56

Prodam JUGO korall 55, star 18 mesecev. Ogled v soboto in nedeljo. Jure Hafner, Forme 35, Žabnica 57

Prodam Z 750. 80-585 60

Z 750, vozna neregistrirana, z rezervnimi deli, ugodno prodam. 632-779 61

JUGO 45 E, letnik 1987, ugodno prodam. 37-173, popoldne 62

Prodam Z 101, letnik 1980, dobro ohranjena. Informacije na 80-539 93

GOLF diesel, konsignacijski, 5 prestav, metalna barva, prodam. 35-106 96

Prodam obnovljeno Z 750, letnik 1980 in po delih Z 101 in Z 750. Špenko, Hotemaže 15, Preddvor 99

Prodam SUBARU yusti 1000 W 4 x 4, letnik 1986. Lotrič, Dražgoše 60, Železniki 100

Prodam JUGO 45, letnik 1983. Informacije na 83-723 102

Prodam GOLF, letnik 1982. 66-319 103

Prodam 126 P, letnik 1987. Ogled od 17. do 18. ure. Demšar, Zg. Bitnje 4, Žabnica 105

Prodam Z 101, letnik 1984, registrirana do decembra 1990. Bukovec, Britof 52, Kranj 107

KUPIM

Kupim MENJALNIK za 126 P. 66-900, po 11. uri 94

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je po dolgi bolezni zapustil naš dragi mož, brat in stric

MIHA VEHOVEC

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje ter se prišli posloviti od njega in ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Janezu Zmrzlkarju za poslovilne besede, gasilcem, pevcem in g. dekanu Slabetu za lepo opravljen obred.

VSI NJEGOVI

Voklo, 13. decembra 1989

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta, deda in pradeda

KARLA ŠTIBLJA

p. d. Petričkovega iz Sp. Luše

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, pisna in ustna sožalja ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo g. župniku za opravljen obred.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi**ZAHVALA**

V 55. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JANKO HOMEĆ

iz Fužin

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam izrekli sožalje, se prišli posloviti od njega in ga v velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo sodelavcem Alpetourja - TOZD Mehanična delavnica, Marmorja Hotavlje, Kladivarja Žiri, Poliksa Žiri, Termopola Sovodenj. Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, cerkvenim pevcom in Minku Pivk za poslovilni govor.

VSI NJEGOVI

Fužine, Žiri, Studor, Sovodenj, Stara Oselica, 19. decembra 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljubljene žene in mame

STANISLAVE ŠKERJANC

Firedarjeve mame iz Dorfarjev

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovanlo cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo gasilcem iz Žabnice in IGD LTH Škofja Loka ter sodelavcem kadrovskega sektorja Sava Kranj. Prisrčna hvala pevcom iz Nakla in g. župniku za lep obred. Vsem, ki ste s toplo mislio in besedo sočustvovali z nami, še enkrat iskrena hvala!

Ustanovitev mešanega podjetja

Kovin se združuje z Železarno Jesenice

Jesenice, 4. januarja - Lani junija v železarni, v tehničnih dejavnostih ni uspel referendum o pripojitvi jesenškega Kovina k Železarni Jesenice. Zdaj so o predlogu glasovali člani delavskega sveta Železarne. Kovin v sestavi ETE tehnične dejavnosti, strojne delavnice.

V jesenški Železarni so že večkrat obravnavali predlog o ustanovitvi mešanega podjetja za proizvodnjo nožev, embalaže, usnjja in plastike. Železarna naj bi zagotovila ustrezni prostor, organizacijo in kadre in kota izmed možnosti je bila, da bi uporabili prostore Kovina. S tem se je strinjal tudi sovlagatelj, saj bi z majhnimi investicijami hitro usposobili prostore. Vendar pa bi se moral Kovin pripojiti k Železarni Jesenice. Korist bi bila obojestranska, saj bi Kovin ne nazadnje s pripojitvijo k Železarni dobil zanesljivejšo osnovo za nadaljnji razvoj.

Ko so napravili elaborat, so ugotovili, da bi bilo najbolje, da se Kovin združi s temeljno organizacijo tehnične dejavnosti, obrat strojne delavnice, ki deluje v sestavi ETE. Dejavnost Kovina je identična dejavnosti Železarne in bi tako delavci Kovina še naprej delali za Železarno rezervne dele, popravljal konstrukcije, izdelovali valjčna orodja in pribor valjane žice ter kovinske kolute. V Kovinu naj bi zadržali še izdelavo hlevske opreme in izdelavo galeranije za Black & Decker.

Organizacijo dela in vsa naročila naj bi sprejemali v

Radovljški odsek avtomobilske ceste

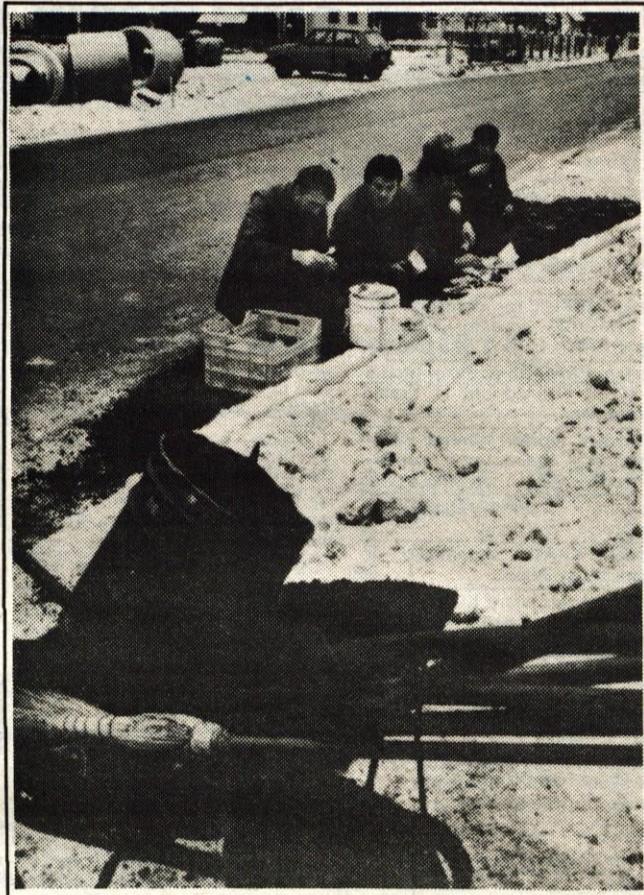
Severna ali južna?

Radovljica, 3. januarja 12- Čeprav se je radovljška občinska skupščina s sprejetjem srednje-ročnega družbenega plana že opredelila za južno traso avtomobilske ceste (ob sedanji magistralki cesti), pa je iz informacije Skupnosti za ceste Slovenije o gradnji avtomobilske cest močno razbrati, da odločitev še ni dokončna. V informaciji sicer piše, da je izdelan idejni projekt za osnovno, južno varianto, za katero radovljška občina zahteva poglobitev trase, vendar navaja tudi to, da je v izdelavi idejni projekt severne trase, ki je kraješ in cenejša. Ko bo projekt končan, bodo izdelali podrobne študije in primerjave vseh predlogov; pri tem pa bodo upoštevali v ovrednotili vse elemente, še posebej pa ekonomskega, ekološkega in kmetijskega.

C. Z.

MALI OGLASI

**27-960
cesta JLA 16**

Tudi malica med delovnim časom ni za vse enaka. Delavci kranjskega Cestnega podjetja so si jo privoščili kar za cesto. Da je bilo nekaj pod ničlo, jih skoraj ni motilo, iskrenega dober tek pa so bili veseli. Foto: Gorazd Šnik

Referendum je uspel

Vatrostalna Jesenice je družbeno podjetje

Jesenice, 4. januarja - Tik pred novim letom so v Vatrostalni Jesenice pripravili referendum o statutu družbenega podjetja Vatrostalna Jesenice. Za samostojno podjetje je glasovalo tričetrtine zaposlenih na Jesenicah.

V temeljnji organizaciji Vatrostalna na Jesenicah je zaposlenih 359 delavcev. Vse doslej so bili v okviru sestavljene delovne organizacije Vatrostalna Zenica, tik pred novim letom pa so pripravili referendum o ustanovitvi družbenega podjetja Vatrostalna Jesenice.

V Vatrostalni Jesenice že prej niso sprejeli sporazuma, ki ga je bila ponudila delovna or-

ganizacija. Menili so, da bi imeli po tem sporazumu preveč obveznosti, ki jih ne bi zmogli. Vatrostalna na Jesenicah se večinoma ukvarja z visokogradnjami, adaptacijo in gradnjo dimnikov in so do zdaj največ sodelovali z vsemi tremi slovenskimi železarnami. Po ukinitvi peči imajo v Železarnah še vedno delo, vendar se usmerjajo tudi drugam. Njihov zadnji največji delovni uspeh je izgradnja 340 metrov visokega dimnika v Plominu.

Ko so ob zaključku lanskega leta pripravili referendum o statutu in volili organe družbenega podjetja Vatrostalne, se je referenduma udeležilo 281 zaposlenih ali 78 odstotkov. Za statut je glasovalo 255 delavcev ali 71 odstotkov od skupnega števila zaposlenih. Kot samostojno družbeno podjetje bo Vatrostalna Jesenice registrirana februarja. Vse obveznosti, ki jih imajo do delovne organizacije do tega datuma, bodo poravnali.

Izmed temeljnih organizacij delovne organizacije Vatrostalne se je za družbeno podjetje odločilo pet temeljnih organizacij od osmih. V Vatrostalni Jesenice pravijo, da nova organiziranost nikakor ne pomeni, da so prekinili odnose z Vatrostalno Zenico. Še naprej želijo in tudi bodo sodelovali pri skupnih nastopih na domačem in na tujem tržišču in se povezovati tako z delovno organizacijo kot tudi z ostalimi temeljnimi organizacijami v Vatrostalni Zenici.

D. Sedej

Izšlo glasilo tržiških športnikov

S pred dnevi izdano 29. številko Biltena, glasila tržiških športnikov, je uredništvo zaključilo deseto leto izdajanja tega priljubljenega športnega informatorja v Tržiču. Tako kot vse dosevanje so ga tudi takrat ljubitelji tovrstnega branja dobili brezplačno v trafikah v Tržiču in Bistrici ter v Tržiški knjižnici, nekaj izvodov pa je še vedno moč dobiti v pisarni TKS Tržič.

Tokratna številka Biltena prinaša rezultate in zanimivosti od septembra do sredine decembra lanskega leta, največji poudarek pa je na atletskih prireditvah, ki jih je bilo v tem obdobju res veliko. Naslovni so člani uredništva posvetili zmagovalcu med starejšimi pionirji na krosu Dela v Kopru Anžetu Renerju, pa tudi sicer s te prireditve ne manjka fotografij in vseh rezultatov polne tržišče reprezentance, ki je z osvojitvijo vsekipnega 3. mesta dosegla ponovno lep uspeh. V Biltenu so obdelani tudi rezultati vseh občinskih krosov, občinskega atletskega prvenstva, atletskega dvoboja med Tržičem in Radovljico ter pionirskega troboja.

V pisarni sedaj že samostojno organiziranega Rokometnega kluba Peko so pripravili pregled dogajanj v letu 1989, smučarji, alpinisti in zmajarji pa so zapisali svoje cilje v prihodnjih sezona. Uredništvo je namenilo precej pozornosti tudi uspehu alpinistov v Himalaji, saj sta se uspele odprave udeležila dva Tržičana, Filip Bence in dr. Iztok Tomazin. Filip Bence pa je poročilo o tem dogodku dopolnil še s svojim videnjem dogodkov na gori 19. 10. 1989, ko je bil osvojen vrh.

Tako kot običajno tudi tokrat ne manjka drugih krajših novic in zanimivosti, med katerimi velja omeniti vsa tržiška občinska prvenstva: v kegljanju, streljanju, tenisu in krosu. Matevž Jenko je prispeval zapis o dogajanju v moto športu, Andrej Loc pa je prispeval obširen zapis o šahovskem dogajanju v tržiški občini.

V Biltenu je tako ponovno zbranega veliko zanimivega građiva, ki skupaj z dosedaj zbranim prav gotovo tvori bogato športno kroniko zadnjih desetih let.

J. Kikel

NESREČE

Prva žrtev zimskih gora

Mojstrana, januarja - Že prvega dne novega leta so gore terjale smrtno žrtev. V jesenški bolnišnici je umrla 22-letna Ksenija Pavlič iz Murske Sobote, ki se je na silvestrovo s prijateljem odpričala proti Bogatinu. Na ledeni strmini ji je spodrsnilo in zdrsnila je 300 metrov po pobočju, kjer se je ustavila hudo ranjena. Gorski reševalci so ji pomagali v dolino. Naslednjega dne je v bolnišnici podlegla hudim ranam.

Istega dne se je ponesrečila tudi 19-letna Danica Pernuš iz Olševke, ko se je vračala s Triglava proti Kredarici. Ranjeno so reševalci odnesli na Kredarico, od koder so jo s helikopterjem prepeljali v dolino.

Naslednjega dne se je v znožju Malega Triglava ponesrečil tudi Tone Jelovčan iz Dolenje Žetine pri Škofji Loki. Tako kot Pernuševa je imel tudi Jelovčan dereze, vendar je eno izgubil in ko je stopil na ledeno površino, mu je spodrsnilo. Pri padcu je dobil rane na glavi.

20-letni Damjan Gašperlin iz Bohinjske Bistrike pa se je ponesrečil pri turnemu smučanju od Kredarice proti Planiki, kjer ga je odneslo čez skale. Ranjenega so našli reševalci in ga skupaj z drugimi ponesrečenci odnesli v dolino.

Na vsakoletnem sprejemu za športnike in športne delave tržiške občine so tudi letos podelili tradicionalna priznanja - Bloudkove značke. Med dobitniki tega najvišjega priznanja je bila tudi Zora Konič.

Zora Konič izhaja iz znane športne družine. Že kot cicibanka se je vključila v tedanje Sokolsko društvo, davno pred vojno, in je telenski vzgoji ostala zvesta vse do danes. Kot aktivna športica se je ukvarjala predvsem z orodno telovadbo kot telovadka in je bila članica vzorne vrste tržiške-

pale tudi na prireditvah republiškega ranga. Še vedno je tudi aktivno tekmovala v orodni telovadbi in je kot športnica dosegala priznanje Zlato značko ZREN.

V TVD Partizan deluje še danes kot aktivna vodnica oddelka starejših žensk, poleg tega pa je aktivna tudi na področju rehabilitacije invalidov.

Za njen živiljenjski prispevek, ki ga je kot športnico in organizatorica dala telenski kulturi, so ji tržiški športniki podelili zlato Bloudkovo značko.

J. Kikel

KMETIJA ODPRTIH VRAT

Priznanje strokovni službi Sis

Radovljica - Ko se je v začetku decembra v občini sestal koordinacijski odbor za usklajevanje skupne porabe v radovljški občini, so sprejeli tudi priporočilo skupščinam Sis v občini za zadnje lansko zasedanje. Njihov predlog je bil, naj bi bodoči odbori, ki bodo v okviru upravnih organov zamenjali dosedanje samoupravne interesne skupnosti, imeli sedem do enajst članov.

Temeljito pa so potem sredi decembra ocenili izvajanje programa in zagotavljanje denarja na področju Sis družbenih dejavnosti v minulem letu delegati skupščine kulturne skupnosti. Ugotovili so, da so klub denarnim težavam in različnim spremembam na kulturnem področju program urešnili. Bodoči upravni organ, pristojen za kulturo v občini, pa bo moral na priporočilo skupščine kulturne skupnosti predvsem upoštevati dediščino in dejavnost poklicnih kulturnih ustanov. Na skupščini so bili še posebej zaskrbljeni zaradi propadanja nekaterih dragocenih kulturnih objektov v Kropi in Kamni Gorici (Kapusovina in Vigenc) in zahtevali večjo zavzetost Zavoda za spomeniško varstvo in Kranja. Podprtli so tudi predlagani program in finančni načrt kulturne dejavnosti v občini za leto 1990. Nalogu odbora in izvršnega sveta pa je zdaj, da zagotovita dovolj denarja tudi za uresničitev načrtovanih akcij in prireditiv Linhartovih jubilejev do leta 1995. Za člane odbora za načrtovanje in uresničevanje razvoja kulture v občini, ki bo nadomestil skupščino in dosedanje organe kulturne skupnosti, so na seji imenovali Marušo Avguštin iz Muzejev radovljške občine, Anico Bajt iz DPD Svoboda Tomaž Godec Bohinjska Bistrica, Miroslava Birka iz KUD Radovljica, Jakobino Bračič iz šolskega KUD Radovljica, Jožeta Dežmana iz Gorenjskega muzeja Kranj, Marijo Kolar iz Glasbene šole Radovljica, Cirila Kraigherja iz LIP Bled, Daniela Leskošek iz Knjižnice A. T. Linharta Radovljica, Matijo Milčinskega iz ZKO Radovljica, Ivana Pipana iz Fotokino kluba Radovljica, Valentina Sparovca iz KS Kamna Gorica in Rezko Subič iz Knjižnice A. T. Linharta Radovljica. Skupščina je izrekla tudi zahvalo in javno priznanje sekretarju kulturne skupnosti Andreju Sodji ter vsem delavcem Skupne strokovne službe Sis družbenih dejavnosti in vodji službe Jožetu Rebču. (jr.)